

תפ"ח (חיפה) 46914-01-14 - מדינת ישראל נ' אמל מחמיד

פלילי - חוק העונשין - עבירות המתה

var MareMakom = "תפח (חיפה) 46914-01-14 - מדינת ישראל נ' אמל מחמיד, תק-מח 2017(1), 20831(31/01/2017)";

תפ"ח (חיפה) 46914-01-14 - מדינת ישראל נ' אמל מחמיד, ואח'מחוז חיפה
תפ"ח (חיפה) 46914-01-14
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פילי
נגד
1. **אמל מחמיד**,
ע"י ב"כ עו"ד מרדכי (יהונתן) עופרי
2. **מוחמד מחאמיד**,
ע"י ב"כ עו"ד ששון בר עוז ואלעד אלימלך
בית המשפט המחוזי בחיפה
[31.01.2017]
בפני הרכב כב' השופטים:
ר. פוקס [אב"ד]
ד. פיש
ח. שרעבי
ע"י ב"כ עו"ד ענת שטיינשניד ונע"ד אפרת ברנזי
הכרעת דין
כב' השופט ד' פיש:
פתח דבר

1. כתב האישום מייחס לנאשמים את העבירות הבאות: לנאשם 1, אמל בן מוחמד מחאמיד (להלן - **אמל**), יליד 4.11.94, עבירות של קשירת קשר לפשע - עבירה לפי סעיף 499(א)1 (**לחוק העונשין, תשל"ו-1977** (להלן - **חוק העונשין**), רצח - עבירה לפי סעיפים 300(א)2) ו-29 (**לחוק העונשין**, והחזקת ונשיאה של נשק שלא כדין - עבירה לפי סעיפים 144 (א) + 144 (ב) ו-29 **לחוק העונשין**. כתב האישום מייחס לנאשם 2, מוחמד בן סעד מחאמיד (להלן - "אבו סעד"), עבירה של סיוע להריגה - עבירה לפי סעיפים 298 + 31 **לחוק העונשין**. האישום

2. כרקע לאישום פורט כי בחודש יולי 2012 התקיימה מסיבת החינה וחתונתו של זקי ג'בארין (להלן - **זקי**) כשלאחד האירועים הוזמן להופיע הומר שפיק כבאה מסאלחה (להלן - **המנוח**). בשל התחייבות קודמת נבצר מהמנוח להיענות להזמנה, דבר שהעלה את חמתם של חאלד ג'בארין (להלן - **חאלד**), אחיו של זקי ושל בני משפחתו. על פי כתב האישום, בחאלד, חאלד ונאשם 2, 22.10.13 או בסמוך לכך, קשרו חאלד והנאשם 1, קשר להמית את המנוח לאחר שנודע להם כי המנוח אמור להופיע באותו יום בשעות הערב באירוע המתקיים בגן האירועים "אל וואחה" שבאום אל פחם (להלן - "גן האירועים" או "אל-וואחה").
3. עוד כי כתב האישום, בחאלד, חאלד ונאשם 1, קשר להמית את המנוח לאחר שנודע להם כי המנוח אמור להופיע באותו יום בשעות הערב באירוע המתקיים בגן האירועים "אל וואחה" שבאום אל פחם (להלן - "גן האירועים" או "אל-וואחה").
4. פורט כי במסגרת הקשר ולשם קידומו, בתאריך 22.10.13, בהיותם בבית הקפה "סוהיבי" שבאום אל פחם (להלן - בית הקפה) פנה חאלד אל הנאשם 2 שעבד בחנות למכירת קטנטנים, וביקש ממנו קטנעו כדי שישמש אותו ואת הנאשם 1 בביצוע הרצח. עוד פורט כי חאלד הציג בפני הנאשם 2 מצג לפיו הוא זקוק לאופנוע כדי לירות לכוונתו של רכב שעשוי להימצא בו אדם, מבלי לשחפו בכוונה לגרום למותו של המנוח.
5. הנאשם 2 נעתר לבקשתו של חאלד והגיע בשעות הערב לבית הקפה כשהוא רכוב על קטנעו (להלן - קטנעו) ופגש בנאשמים (צ"ל בנאשם 1 ובחאלד ד.פ.). הנאשמים וחאלד נסעו לביתו של חאלד, שם בנכוחותו של חאלד, הסירו הנאשמים את לוחית הזיהוי של הקטנעו ולאחר מכן עזב הנאשם 2 את המקום ברכבו של חאלד כשהוא משאיר בידו הנאשם 1 וחאלד את הקטנעו.
6. תואר עוד כי בהמשך לקשר ולצורך מימוש, הצטייד הנאשם 1 וחאלד בנשק המסוגל לירות כדור שבכווח להמית אדם ובתחמושת (להלן - "הנשק"; להלן: "הכדורים") ובשעה 23:49 או סמוך לכך הגיעו אל גן האירועים כשהם רכובים על הקטנעו והמתונו לסיום הופעתו של הנאשם 1 וחאלד.
7. סמוך לאחר מכן, בתאריך 23.10.13 בשעה 00:03 לערך, לאחר שהסתיימה ההופעה, עזב המנוח את גן האירועים ברכב אופל קורסה השייך להילאל בדראן שנהג בו (להלן: "הרכב"; להלן: "הילאל"), כשהמנוח יושב נוסע נוסף. באותו זמן, ולצורך מימוש הקשר, עזב גם חאלד את המקום כשהם רכובים על הקטנעו ונסיעם לפני הרכב. בהמשך הדרך, המתינו הנאשם 1 וחאלד על הקטנעו, בצד הדרך, עד שהרכב חלף על פניהם ונסעו אחריו. בהגיעם לכיכר המשתרעה שבאום אל-פחם או סמוך לו, עקפו הנאשם 1 וחאלד את הרכב מימין ונצמדו עם הקטנעו אל חלקו הימני של הרכב, ליד מקום מושבו של המנוח. נטען כי חאלד והנאשם 1 ירו באמצעות הנשק לעבר המנוח שלושה או ארבעה כדורים שלפחות שנים מהם פגעו בו, וכל זאת עשו מתוך כוונה לגרום למותו של המנוח ולאחר שהחליטו לעשות כן. תואר כי אחד מהקליעים שירו חאלד והנאשם 1 פגעו בחזהו של המנוח והביא למותו וזאת כתוצאה מהלם תת נפחי, בעקבות איבוד דם נרחב, ממעבר הקליע דרך עליית הלב השמאלית ופגיעה בכלי הדם הגדולים של אונות הריאה התחתונות.

8. נטען כי במעשיהם שלעיל: (א) קשר הנאשם 1 קשר עם חאלד להמית את המנוח; (ב) גרמו הנאשם 1 וחאלד, בצוותא חדא, בכוונה תחילה, למותו של המנוח, לאחר שהחליטו להמיתו, והמיתוהו, בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתוכף למעשה בניסיונות הן יכילום להבין את תוצאות מעשיהם, לאחר שהכינו עצמם להמיתו, והכינו את הנשק שבו המיתוהו, שאותו החזיקו, נשאו והובילו בלא רשות על פי דין; (ג) הנאשם 2 סייע לנאשם 1 ולחאלד לגרום למותו של המנוח במעשה אסור.
9. הנאשם 1, בתשובתו לכתב האישום כפי שנמסרה בדיון ביום 19.3.14, הודה במתואר בסעיף 1 לכתב האישום, דהיינו בעובדה כי נבצר מהמנוח להיענות להזמנה להופיע באירוע החתונה של זקי ופי הדבר העלה את חמתם של חאלד, אחיו של זקי, ובני משפחתו. הנאשם 1 כפר בסעיף 2- כי קשר קשר עם חאלד להמית את המנוח וטען כי לא ידע שיש בכוונתו מאן דהוא, ובכלל זה חאלד, לפגוע במנוח או במאן דהוא. הנאשם 1 כפר בסעיף 3 לכתב האישום לפיו הנאשם 1 ישב עם חאלד ביום 22.10.13 בבית הקפה ופי במסגרת הקשר ולצורך קידומו פנה חאלד לנאשם 2 וביקש קטנעו שישמש אותו ואת הנאשם 1 בביצוע הרצח. הנאשם 1 הודה בעובדות המתוארות בסעיף 4 לכתב האישום, פרט לעובדה כי הוא זה שהוריד את לוחית הזיהוי של הקטנעו, בה כפר. זאת אומרת, הנאשם 1 הודה כי הנאשם 2 הגיע ביום 22.10.13 בשעות הערב לבית הקפה כשהוא רכוב על קטנעו, פגש בו ובחאלד ולאחר מכן נסעו הנאשמים יחד עם חאלד לביתו של חאלד ושם, בנכוחותו של חאלד, הסורה לוחית הזיהוי של הקטנעו ולאחר מכן עזב הנאשם 2 את המקום ברכבו של חאלד כשהוא משאיר את הקטנעו בידו הנאשם 1 וחאלד. אשר למתואר בסעיף 5 לכתב האישום, בעניין הצטיידות הנאשם 1 וחאלד בנשק ובכדורים והגעתם בשעה 23:49 או בסמוך לכך אל גן האירועים רכובים על הקטנעו והמתנתם לסיום הופעת המנוח ולעזיבתו את המקום, טען הנאשם 1 כי בשלב מסוים הבחין כי לחאלד יש נשק וכי לא ידע את טיבו. בהתייחס למתואר בסעיף 6 לכתב האישום, הנאשם 1 כפר בכל קשר לפגוע במאן דהוא ובהתייחס לסעיף 7 לכתב האישום הודה כי לבקשת חאלד המתינו בצד הדרך ולאחר מכן המשיך לבקשת חאלד בנסיעה אך טען שלא נצמד לרכב עם הקטנעו אלא נסעו במרחק של 3 מטרים מהרכב כשחאלד יושב על הקטנעו מאחוריו, וכי בשלב זה שמעו יריות. בהתייחסו לסעיף 8 לכתב האישום, המתאר כיצד נגרם מותו של המנוח כתוצאה מהירי, כפר הנאשם 1 מחוסר ידיעה.
10. הנאשם 2 כפר בכל העובדות המתוארות בכתב האישום ואשר אינן נוגעות לו מחוסר ידיעה. בהתייחס לעובדות המיוחסות אליו טען הנאשם 2 כי אינן מסר קטנעו לחאלד ולנאשם 1 אך זאת מבלי שידע את המטרה של המסירה ומה עומד להתבצע עם הקטנעו. הנאשם 2 השייכים בהרכב
11. למען הסדר וציון כי שמיעת הראיות החלה ביום 28.5.14 כאשר בראש ההרכב כבוד השופט מ' נלעד, עד ליום 9.12.14. לאחר פרישתו מונתה כבוד השופטת פוקס כראש ההרכב וצורף להרכב כבוד השופט חננאל שרעבי, וזאת בהסכמת הצדדים.

הרקע לאירועים
12. ביולי 2012 התקיימו מסיבת החינה וחתונתו של זקי ג'בארין, אחיו של חאלד, ובנו של אחמד ג'בארין (להלן- "אבו זיקו") כשלאחד האירועים הוזמן להופיע הומר שפיק כבאה מסאלחה (להלן -"המנוח") (החינה היתה ביום 3.7.12 ת/ת, 306/ת, 306/א- עמ' 371-356 לפרוטוקול- העד זקי ג'בארין). בשל התחייבות קודמת נבצר מהמנוח מלהיענות להזמנה, דבר שהעלה חמתם של חאלד ובני משפחתו (306/ת, עמ' 79-78, 306/ת, עמ' 9-7 עמ' 367 לפרוטוקול- העד זקי ג'בארין).
13. המנוח נורה ביום 23.10.13 בשעה 00:06 מקטנעו עליו רכבו שני אנשים בעודו נוסע ברכב השייך להילאל בדראן כאשר המנוח ישב במושב שליד הנהג לאחר שחזר מאירוע בו הופיע בגן האירועים "אל וואחה". התפתחות ההקדירה
14. תחילה, נאספו מצלמות שתיעדו מקומות שונים אשר היו קשורים על פי החשד לאירוע הירי, נאספו ראיות פורניות ונגבו הודעות מנסעי הרכב בו ישב המנוח: הילאל בדראן שנהג ומוחמד דרגמנה (חאלד אל חאג') שישב מאחור. למחרת, חבר אחר של המנוח, מוחמד זיד (להלן- אבו תאופיק) סיפר לחוקרים על האיומים כלפי המנוח מצד אבו זיקו על רקע זה שהמנוח לא נענה להזמנה להופיע באירוע של בנו, זקי ג'בארין. ביום 13.11.13 נעצר הנאשם 2 וביום 14.11.13 נעצרו חאלד, זקי, ואבו זיקו. ביום 24.11.13 נעצר איברהים עבד אל האדן, חברו של חאלד. בהמשך, חקירתו של איברהים עבד אל האדי הובילה למעצרו של הנאשם 1 ביום 15.12.13. במהלך ימי מעצרו הופעלו תרגילי חקירה שונים, לרבות מדובבים, כלפי הנאשמים 1 ו-2 ובמהלך חקירותיהם הם עומתו עם בעיות וסתריות בגרסאותיהם. ביום 27.12.13 כל אחד מהנאשמים הודה במעורבות באירוע ומסר גרסה אחרונה ומפורטת (להלן: הגרסה האחרונה).
ראיות המאשמש
הפגיעה במנוח
15. חובש ונהג האמבולנס במד"א, מוחמד מחאמיד, מסר ש- 12 בלילה ביום הבחירות (22.10.13), הוא ופואד אנגבאריה נקראו לטיפול בפצוע (המנוח) במשטרת עירון. גופו של הפצוע היה מוטל חצוי מחוץ לרכב וחציו בתוכו והיה מחוסר הכרה, ללא דופק, ללא נשימה. לאחר שהפגישו אותו הם ראו שהיתה חדירה של קליע בגופו מצד ימין מתחת לבית השחי של המנוח. לאור מבזבז של הפצוע העבירו אותו לחדר טראומה בב"ח הלל יפה שם כאשר העד סייע להפגיש את מכנסיו ופל קליע מהמכנס (עמ' 41 - 43 לפרוטוקול, 97ת- הודעה, 98ת - ח"ח רופא פראמדיק, 98ת - תקליטור שחות מד"א, 99ת - הודעת פטירה).

16. בדו"ח רופא פראמדיק (98ת/ת 312) נרשם שאמבולנס הוזמן בתאריך 23.10.13 בשעה 00:19 בשל ירי על אדם, בן 53 והצוות הגיע לתחנת עירון בשעה 00:19. עם ההגעה למקום נראה המנוח שוכב ליד הרכב בכניסה לתחנת המשטרה וחובש מבצע בו פעולות החיאה. בבדיקה נמצא פצע כנסה בחזה מצד ימין. בוצעו פעולות החיאה נוספות תוך כדי נסיעה למיון בב"ח הלל יפה. מותו של המנוח נקבע ב- 23.10.13 בשעה 02:00 (ת/ת 99).
17. על פי חוות הדעת הפתולוגית (173ת) שנערכה ע"י ד"ר הדס גיפס, בגופת המנוח נמצאו ממצאים כדלקמן: פצע כנסת קליע בחזה ימין, תעלת הקליע כיוונה שמאלה קדימה ומטה ועוברת דרך הרקמות הרכות של בית החזה, דרך המרווח הבין-צלעי הרביעי מימין, דרך האונה התחתונה של הריאה הימנית, דרך העליה השמאלית של הלב ולתוך האונה התחתונה של הריאה השמאלית. קליע מתכתי שלם, מעט מעוך בקצהו, נמצא בתוך האונה התחתונה של הריאה השמאלית. עוד צוין פצע מעבר קליע משיקי במפרק הימני.
18. על מטר הממצאים קבעה המתומחה כי מותו של המנוח נגרם מהלם תת נפחי בעקבות איבוד דם נרחב ממעבר קליע דרך עליית הלב השמאלית ופגיעה בכלי הדם הגדולים של אונות הריאה התחתונות. צוין עוד שהחיוורון הכללי של האיברים הפנימיים מלמד על חומרת ההלם התת נפחי. צוין עוד שטווח הירי היה מעבר למרחק שמותיר סימני ירי משניים (מלע כ- 101') או דרך מטרות ביניים. ממצאים חבלניים נוספים שצוינו היו פצע מעבר קליע משיקי במפרק הימני שלא תרם למותו ופצעי פשפוש ודימומים תת עוריים בכטן, בירך הימנית וברוע הימנית שנגרמו מחבלות קהות בסמוך למותו של המנוח. צוין שפצעי השפשוף בבטן ובירך הימני יכלו להגרם משפשוף קליע ללא חדירת העור (ת/ת 173).
19. בעדותה הסרה המתומחה שכיול להיות שפצע כנסת קליע בחזה מימין ופצע מעבר קליע משיקי במפרק הימני נגרמו מאותו קליע ובמידה והשפשופים בבטן ובירך נגרמו מקליע ללא חדירת עור אז הם נוצרו מקליעים שאינם שייכים לפצעי מעבר קליע במפרק או בחזה (עמ' 396 לפרוטוקול).
20. בסך הכל נתפסו שני קליעים: אחד שהוצא מגופו של המנוח במהלך הניתוח (145ת - מזכר ת/ת 325 - קבלת מוצגים לבדיקה; וקליע נוסף שנמסר לשוטרת בבית החולים כאשר היה מדובר באותו קליע שנמצא בתוך מכנסיו של המנוח, ת/ת 162- עדות השוטרת דינאל בן חמו עמ' 317 - 318 לפרוטוקול, ת/ת 136, ת/ת 238, ת/ת 284).

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - © judgments.org.il

65. הוא מסר שבין חבריו הטובים נמנים חאלד, סוהיב ות'אמר מחאמידי. נאשם 2 מסר גירסה לפיה ביום הבחירות עבד ולאחר מכן יצא לבית הקפה והחנה את הוספה ליד בית הקפה של סוהיב ונסע עם האר המהמקום (באמצעי אחר) ובסוף חזר לבית הקפה ולקח את הוספם

66. ביום 13.11.13 בשעה 09:45 נעצר הנאשם 2 ונפתח טלפון ניד השייך לו כאשר בהמשך הוחזר לו הטלפון ובוצעה האזנת סתר. בשעה 12 הוא נחקר פעם שניה והוזכר לראשונה בחשד לביצוע עבירה של קשר לפשע, שיבוש מהלכי חקירה, מעורבות ברצח המנוח

67. תאריך: 14.11.13
החוקרת אמציעה לתימה. הוא הכניס כל קשר לחשדות האמנות. בהמשך, מיום 13.11.13 ועד ליום 20.11.13 הוא שהה בתל עס מדובר במהלך שיחותיו אך לא קשר עצמו לאירוע הרצח.

בהמשך, בחקירה למחרת היום סוזרנה נאשם מגרסה זו (ת/54 נעמ' 7, 70, 85-87).

60. לקטוע בארוע. אפטער חקירות אחר כך הוזכר המשיך להכניס מעורבות נוספת.

[illegible][illegible]

2 כי הנאשם קבעו כי להבטחה, וקבעו כי הנאשם הוא נסע איתם, הצביע וחזר לבית הקפה. התקום היה מלא באנשים והוא ישב שם, אז חאלד ניגש אליו ושאל אותו אם הוא יכול להשאיל את הקטנוע ממנו לכמה

ללקראת השעה 23:00 נסע הנגשם 2 ביחד עם חוזה חרבי וסוהיי לשוק העירוני לבחירות ולאחר מכן חזרו יחד ברכב של חוזה. הנגשם 1 ושאל אותו איפה הקטנוע שלו והנגשם 1 אזר לו שהקטנוע במחסן ליד הסעק של השטיפה. הנגשמים הלכו יחד

לאחר מכן. הנאשם 2 חזר לבית הקפה ושאל את חאלד מה הוא עשה עם הקטנוע שלו ולדבריו חאלד נישק אותו. בזמן שהם ישובו במקום הגיע אחמד ג' בארין (אבו זיקוף), ודיבר עם חאלד בצד. לדברי הנאשם 2 הוא שמע על הרצח של המנוח רק כאשר חזר הבית כאשר קרר

72. המדינה טענה שבשלב טעות חוקר הפחית את מכשיר ההקלטה, לא בוצעה ההקלטה משעה 22:30 עד לשעה 00:09 - ת/84 - מזכר וואסים בראח, ת/85, ת/242 - מזכר ראגי פאקור אודות טעות בולטת, עדות גיא וגנר - עמ' 270/97 פרוטוקול.

שהוא הרק עם אמל [מסחן] והוציאו את הקטנוע הוציאו התניע רגלי. אז הוא ואמל חזרו לבית הקפה ושם נדעו לו שהיה אירוע בצומת אום אל פחם ואז הוא קטע שיתקן והשתמשו בקטנוע שלו לצורך זה. הוא שאל את אמל מה קרה וטען שאמל אמר לו ש"ירינו והוא

הנאשם 2 אמר בחקירה כי הוא עומד על כך שידע בדיוק מה חאלד רוצה לעשות עם הקטנוע וחאלד אמר לנאשם 2 שהוא רוצה לעשות משהו מחוץ לאום אל פחם. "אני רוצה לעשות מה למישהו מחוץ לכפר", "שרוצה לירות" (בערבית) "רוצה כאילו לירה" (בתיקום את זה. ה

הרכב של חאלד. בבית הקפה היו הרבה אנשים, כאב לו הראש, חבריו הביאו אותו לבית שלו והוא שתה תרופה וירד. לאחר מכן הנאשם 2 חזר לבית הקפה והוא נסע עם חוזה וסוהייב לשיוק. כאשר הם חזרו מהשיוק לבית הקפה הנאשם 1 היה במקום אבל חאלד לא היה. הוא

ל"א אמרתי לה בדיוק מה, רק אמרתי לה שאני ככה וככה עשו לי, אני נתתי לו כטובה ולא למטרה הוו וזה מה שקרה לי. היא התחרפנה" (ת/85'ג' עמ' 32). למחרת, הנאשם 1 אמר לו "הם" אמרו לו לא לדבר. בשלב הזה ביקש הנאשם ממפקד הימ"ר

המלך אחזרל בן ישיהו, ששלט ביהודה בשנים 738-727 לפנה"ס, נחשב לאחד מלכי יהודה הגדולים. הוא נחשב למלך חכם ונדיב, ששקד על בניית בית המקדש השני. אחזרל נחשב למלך חכם ונדיב, ששקד על בניית בית המקדש השני.

[illegible][illegible][illegible]

חשוב משנה אותו חשב משה אחר... (הוא 385' המשר 25). בהנאם 3 סבר לבצע שחלה והצבעה בכל חוקר. הוא הוסיף ואמר שהנאם 3 הוציא את הקטעון מהמסו וזכר אותו. באותו לילה אמר חזקל לנאם 3 שמישהו נפצט מחייו בזה חשב שנים בהנאם 1 אמר לו

ההיבטים שלו במאגישות האלה (ת"ת 85). ע"ת 9-10: 313-315, 185 (המחשבה 83). כתיבתו המעורבת של הרמב"ם, שבה נחשף חלק מההיסטוריון של המחשבה היהודית, נראה בבירור. הרמב"ם, שכתב את ספרו "מורה נבוכים" (ת"ת 85), כתב גם את "פתיחת דעות" (ת"ת 85), שבה נחשף חלק מההיסטוריון של המחשבה היהודית. הרמב"ם, שכתב את ספרו "מורה נבוכים" (ת"ת 85), כתב גם את "פתיחת דעות" (ת"ת 85), שבה נחשף חלק מההיסטוריון של המחשבה היהודית.

77. כתימות עם חאלד שנטער באותו יום ה'תשס"ב 2. אמר לחאלד שהנאשם 1. אמר לו בפנים מה הוא עשה וגם ערר שחזור וגם הוא (הנאשם 2) אמר מה שהוא עשה.

בשעה 01:16 זיהה הנאשם 2 את רכב המזדה של איבריהם עבד אל אחדי אשר בא והסיע אותו מביתו של הנאשם 2 לבית הקפה. בשעה 02:17 זיהה הנאשם 2 את הקטנוע בסמוך לביתו ועליו הוא רוכב לאחר שהוא והנאשם 1 הוציאו אותו מהמחשן (189 עמ' 32 ש' 31 ואילך).

בחקירה זו טען כי הוא לא הוריד את לוחיות הרישוי אלא החזיר אותן למקומן, ואמר שאינו זוכר מי הוריד (ת/89 עמ' 3 ש' 62 - 63, ת/89 עמ' 78 - 79, עמ' 82).

מכאן הגיע עם הקטנוע לבית הקפה, שם פגש בחבריו ונסע איתם להצביע כשהקטנוע נשאר בבית הקפה. לאחר שהצביע חזר לבית הקפה וזו הגיע חאלד וקרא לו הצידה. חאלד אמר לו שהוא רוצה את הקטנוע. הנאשם 2 סרב וחאלד ביקש שוב. הוא שאף את חאלד למה

97. נטען שהנאשם 1 לא נקלע לירי על המנוח במקרה וכי הוא קשר עם חאלד קשר להמית את המנוח. נטען שהנאשם 1 אמר למדובב מספר פעמים כי ביום האירוע הוא פגש את חאלד ברחוב וחאלד אמר לו שהוא מחכה ליום הזמן וכי הנאשם 1 שאל את חאלד מה הוא רוצה לעשות והלה ענה לו שיש לו עניין בראש שלו שהוא הולך לעשות באותו יום. נטען שהנאשם 1 אמר למדובב ש"אני ברחב מהתחלה ועד הסוף". נטען שהנאשם 1 פירק את לחוית הישיבי מהקטעטע יחד עם חאלד והנאשם 2. נטען שהנאשם 1 לקח חלק ברצח מתחילתו ועד סופו - משלב ההכנה עד לשלב הסתרת האקדח, כמו גם יד יו מתן עזרה למנוח ואי דיווח למשטרה.

98. באשר לכונות הקטילה של הנאשם 1, נטען שהנאשם 1 הכותן להמית את המנוח בהתאם לראיות הבאות: הנאשם 2 מסר כי אחרי הירי הנאשם 1 אמר לו שהוא וחאלד ירו במנוח והוא מת - דהיינו שהנאשם 1 ידע כי המנוח מת מייד לאחר הירי. בתשאלו מסר הנאשם 1 כי חאלד אמר לו שהוא רוצה לירות מעל הרכב או על הרכב - בניגוד לעדותו בבית המשפט שם אמר שהכוונה היתה להפחיד או להזהיר את המנוח. כי הנאשם 1, גם בהתאם לגרסתו, נצמד לרכב מצד ימין מרחק של כ-1 מ' בין הקטנטע לבין הרכב וכי הנאשם 1 וחאלד הדליקו אור גבוה בקטנטע עד מנת לגרום לנהג לטסוט שמאלה והקטנטע יוכל לרקוק את הרכב מצד ימין, לצורך ירי על המנוח דווקא. הנאשם 1 וחאלד יכלו לירות בסמוך למנוח בכל אחד משלבי המעקב אחריו אולם המעקש לירות דווקא לכיוון המנוח ממרחק של 1 מ', כשהוא יושב בתוך הרכב, כי טורו מהקטנטע 4 יריות לכיוון המנוח, והנאשם 1 וחאלד ראו שהמנוח נפגע. המדינה טענה שאין לקבל גרסת הנאשם 1 כי אמר לחאלד שיהיה לא לפגוע במנוח ונטען שגרסוה זו שקרית ונטועה אך לחלוצי המרשעה בעכבית הרצח. נטען שהנאשם 1, בהתאם לגרסה שמסר, נצמד לרכב והאט את המהירות בזמן הירי למהירות של 20 קמ"ש או פחות.

99. המדינה טענה שהנאשם 1 וחאלד התכוונו לגרום למותו של המנוח ועל כן מתקיימים שלושת היסודות המצטברים הדרושים להרשעה ברצח.

100. נטען כי לפי גירסת הנאשם 1 הוא וחאלד הציטוידו בקטנטע ובאקדח, המתנו למנוח מחוץ לאולמי אל וואחה ונטעו אחרי הרכב בו הוא נסע כבדת דרך עד לירי, בכך התקיים יסוד ההכנה.

101. המדינה טענה כי טענת הקינטור אינה רלוונטית במקרה דנן שעה שלא היה כל קשר בין המנוח לבין הנאשם 1 וחאלד, עובר לרצח, אלא שעה שהמנוח לא הופיע למסיבת החינה של אחיו של חאלד שהתקיימה ביום 2.7.12, כשנה וחודשיים עובר לרצח. נטען כי בכך אין מדובר בהתגרות כלשהי כלפי חאלד ובטח לא כלפי הנאשם 1 כך שלא התקיימה התגרות בתכופ למעשה ההמתה ולא יכולה לעמוד לנאשם 1 טענת הקינטור.

102. נטען שעיקר המחלוקת בין הצדדים לאור עדותו של הנאשם 1 בבית המשפט, היא בשאלת ההחלטה להמית. נטען שבהתאם לגרסת הנאשם 1 הוא למעשה הודה בהרגתו של המנוח מבלי שיהיה לו כוונה תחילה אולם המדינה טענה כי הנאשם 1 החליט להמית את המנוח. נטען שההחלטה להמית מתאפיינת בצפייה מראש של התוצאה הקטלנית ובצוון להגיע לאותה תוצאה, ואינה תיבת ההתנגש הרבה לפני ביצוע מעשה ההמתה. נטען שבמקרה דנן הנאשם 1 עשה שימוש בידו עם אחר בנשק יורה 4 כדורים לעבר המנוח ממרחק קצר ועל כן חלה חלטה הכוונה והנאשם 1 לא הצליח להפריך אותה. נטען שניתן ללמוד על ההחלטה להמית מצד הנאשם 1 הן מאמירותיו למדובב כי הוא "ברצח מההתחלה ועד הסוף" והן מאמירותיו לחוקרים וכן מעדותו בבני"ש, הן מנסיבות הירי והן מהעובדה כי לא ניתן לתת אמונ באנשם 1. נטען שהוא מסר מספר רב של גרסאות במהלך החקירה ובבית המשפט וכי הוא מתנהל על פי טקטיקה של "מיועור מניס" ולא דבק באמת. נטען שאין מקום להתעלם משקריו המרובים של הנאשם 1 וולבדד כי חשב שחאלד מתכוון רק להפחיד את המנוח או לפגוע רק ברכב. נטען שבנסיבות, שי ללמוד על כונת הקטילה מכך שהוא וחאלד הציטוידו באקדח, ארבו למנוח, קעבו אחריו (כאשר אילו רצו להפחידו יכלו לירות בשלבים שלפני עלייתו לרכב או בהתחלת הנסיעה). כמו כן הדליקו חאלד ונאשם 1 את האורות הבנויים בד לטסור במתקפת את הנהג. נטען עוד שהשניים העתקשו להיצמד לצד הימני של הרכב עד אף שהרכב נסע לאחור ואפסיר שלם לקוף מצד שמאל. כמו כן נטען שהבנו עד למקביל ונצמדו לדלת הנוסע תוך כדי נסיעה במהירות נמוכה וירו 3 או 4 כדורים תוך כדי כיוון האקדח כלפי המטרה, עליה התכוונו לירות. נטען שכל הפעולות האחרונות מבציעות על כוונה ברורה להרוג את המנוח ולא נשללה חזקת הכוונה היתה והירות כונו לפגוע באזרחים חיוניים בנף האדם. נטען שבמקרה דנן מדובר על ירי של 3 או 4 כדורים מאקדח תופי ממרחק של כ-1 מ' לעבר המנוח שהיה במצב ישיבה. כמו כן הוסף שהן חאלד והן הנאשם 1 לא העיקו את כוחות ההצלה על אף שראו כי המנוח נפגע. אשר על כן, טענה המדינה שהתקיימו שלושת יסודות עבירת הרצח.

103. באשר לגרסת קשירת הקשר למדובב פשע נטען שמדובר בעבירה עצמאית ממשלת, ועד הושלמה בהסכם בין הקושרים לעובר עבירה פלילית. נטען שהנאשם 1 וחאלד קשרו קשר להמית את המנוח לאור אימרתוהו של הנאשם 1 שיש לאמצן באופן חלקי, ביצוריו עם אימרתו הנאשם 1, ביצוריו נסיבות האירוע ושקרי הנאשם 1. נטען שאין לקבל טענת הנאשם 1 כי חאלד אמר לו שהוא מתכוון רק להפחית את המנוח זאת לאור התנהלותו של הנאשם 1 וחאלד באירוע הירי עצמו והן לאור דברי הנאשם 2 שמסר שחאלד אמר לו שהוא מתכוון לירות על רכב או להרביץ לאדם מחוץ לאום אל פהם. נטען שאין היגון שיעד כך לנאשם 2 ויגיד לנאשם 1 בדריס אחרים. נטען שהרכב שיש לסמוך על דבריו של הנאשם 1 באופן מוגבל ביותר לאור שקריו המרובים כאשר הוא שיקר לאורך כל הדרך ומסר אודות מעורבותו רק כאשר הבין שהחוקרים קרובים לפגעה את שארע בפועל. נטען שגם בשלב זה ניסה הנאשם 1 להפחית מחומרת מעשיו כפי שנרג עד אותו רגע בחקירות ועל כן מסר גירסה שהינה מקלה ביותר ביחס לעצמו.

104. באשר לביצוע צוואות נטען כי הנאשם 1 וחאלד הינם מבצעים צוואות ואין משמעות ראייתית לשאלה מי נהג ומי ירה לאור הטענה ששני הרוכבים אשמים בביצוע עבירת הרצח וקשוריו נטען שהיורה לא יכול היה לבצע פעולת הירי ללא הנהג ולא היה יכול להמלט ממקום הרצח ללא הנהג. נטען שאין ראיות אובייקטיביות התומכת בטענת הנאשם 1 שהוא היה הנהג שכן הוא וחאלד היו יחידים בירת האירוע וחאלד מכחיש מעורבותו באירוע. המדינה ביקשה לאמץ את אימרתוהו ועדותו של הנאשם 1 באשר לכך שהוא וחאלד הציטוידו באקדח מהמנוח למנוח, קעבו אחריו, מנסור את רכבו, נצמדו במרחק של 1 מ' וביצעו ירי, ולא וקלעו את אימרתו הנאשם 1 בננועת לדבריו אלא בפניו לפני הירי ואימרתו הנאשם 1 בננוע לדבריס שלאכורה אמר לו חאלד במהלך הנסיעה אחרי הרכב, משום שגרסה זו אינה הגיונית. המדינה טענה עוד שהעובדה שהנאשם 1 טען שהיה הנוסע עד הקטנטע עד לאולמי אל וואחה תומכת בעמדתו שאין מקום לקבוע שהוא היה הנהג בהמשך, ונטען שקיימים פרטי חקירה מובנים רבים המהווים דבר מה נוסף להודויתו של הנאשם 1. נטען בנוסף שקשריה המהותיים של הנאשם 1 מהווים חיוני וטויע לראיות התביעה וכי עדותו עדי התביעה, היאל בדראן וחאלד אלא האל, שוכנסת אורו וניסבות הירי. נטען שאימרת החוץ של איברהים עבד אל האדי שטען שראה את הנאשם 1 עם האקדח ביד מייד לאחר הרצח, מתוקות את הריאות נגד הנאשם 1, כמו גם אימרתו אחרתהו שהעידות על הדמוניזצויה של הנאשם 1. כן מפנה המאשימה לאימרת הנאשם 2 שהוא הסיע את הנאשם 1 לקטנטע כיוון שאמרתו של הנאשם 1 לא ידע לנהוג עד קטנטע. כן ביקשה המדינה להסתמך גם על חוות הדעת הפתולוגית ודו"ח בדיקת כלי הרכב. נטען כי ראיות אחרות שהובאו כגון מסקנות החוקרים מהוות עדויות סברה בלבד ואין להתבסס עליהן בהליך העיקרי. נטען שאין להתייחס לתוכן בקשות המדינה להארכת המעצר עד תום ההליכים בשל המשפט העליון (15א, 18ב) ונטען שאלה ראיות בלתי קבילות או לכל הפחות אין לייחס לטעוניהם העובדניים בהן כל משקל, כיוון שהי היתה הנהג ונבעו מעטות.

105. ביחס לעבירות מבצעות נטען שהנאשם 1 וחאלד החזיקו ונשאו נשק ללא רשות עד פי דין בצוואות אדם. המדינה הפנתה לגרסת הנאשם 1 ולחוות הדעת, ובקשה להרשיע את הנאשם 1 בעבירות האלה.

טענות המדינה בסיסימה לגבי הנאשם 2

106. נטען לנאשם 2 נטען שאין לקבל טענות הוואט בהיותן חסרות בסיס. המדינה טענה שיש לקבל את אימרתוהו המאוחרת של הנאשם 2 המפלילות אותו, את הנאשם 1 ואת חאלד. יחד עם זאת, נטען כי גם לאימרות האלה יש להתייחס בהירות יתרה ככל שהדברים נוגעים לאימרת הנאשם 1 ושל חאלד לפני הרצח ולאחרי.

107. ביחס לנאשם 1 המדינה ביקשה לבנוע למסירת הקטנטע ומחיקת הDVRאת הממצאים הבאים:

- שהנאשם 2נתןמקלטקטנטעלחאלדוהנאשם1כאשרחאלדוהנאשם1הולךלרצחבשלמשומחזקלכפר,עלהחלקהקדמי,הולךלהרביץלאדםמחוץלאוסלופחם,כאשרהואלאאמרלואסאדםנמצאברכבואלו;

- שהנאשם2והדנוסחאלדוהנאשם1הורידוהחלטהאשרלמחיקתהדמוניזצויה;

- שהנאשם1אמרלנאשם2מילאורוהאירועשהמירובאדמוסאורמורלשהפנועגמת;

- שחאלדאמרלנאשם2אשרלאירועשהואהירעלהרב;

- שהנאשם2מחקאנשםDVRמחשבוטלרשקשוראתהקטנטעלאירועהירי;

- המדינהטענהשהנאשם1הודהבהכחיתמשפטבאשרלסביבתמסירתהקטנטעבאשרללוחיתהזיהויבקישההמדינהלהסתמךעלאימרתהחוץלהנאשם2ועלגרסתנאשם1.

- באשרלמחיקתהDVRבקישההמדינהלהסתמךעלדיווחתאמרתהחוץלגרסתמחמד,חימתהמחמודותאמרתמחמד,ולקבישההנאשם2מחקאתהDVRלאורחשוכילקראויריהייגרלה.

108. המדינה טענה שטענות הוואט של הנאשם 2 מתייתרות שעה שלמעשה אישר מעל דוכן העדים את אמיתותו תוכן אימרתוהו לחוקרים ואת הדאותו בחלקו למעט הורדת לחוית הזיהוי.

109. המדינה ביקשה להרשיע את הנאשם 2 בסיוע לרצח בהתאם לסעיפים298 ו31-1**חוקק.העונשין**. המדינה טענה שיש להרשיעו בעבירה זו ולא בעבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע בהתאם לסעיף498א(א) לחוק. המדינה הפנתה לע"פ507/79 מדינת ישראל נ' אליהו סאדק (1979) שם נקבע שאדם שמסר מידע על דירה לפורצים לצורך ביצוע פריצה יחשב כמסייע ולא כמו שמסר מידע או מכשיר העלול לשמש לביצוע פשע זאת על בסיס קיומם כוונה פלילית שתבוצע אותה עבירה שבוצעה בפועל. כמו כן המדינה הסתמכה על דברי ההסבר להצעת החוקה שהסופה של העבירה של אספקת כלים חוזרים או אמצעים לביצוע פשע לעניין הכוונה, שעבירות הבוצע או לפחות עדי זיהיה ודאית שהעבירה תבוצע או אפשר שתבוצע. נטען שהעבירה של אספקת כלים חוזרים או אמצעים לביצוע פשע נועדה לתת מענה למקרים בהם לא ניתן להוכיח סיוע הכוונה או דאיות הדיעה בדבר ביצוע העבירה שלסיועה נעשה המעשה אך ענין להוכיח סיוע זהו דבר אפסירשה שהעבירה תבוצע בסיוע מעשה מסוים.

110. נטען שהפסיקה קבעה כי מבחינת היסוד העובדני מסייע הוא מי שמעשהו או מחדול תרם לביצוע העבירה העיקרית. נטען שעבירת הסיוע היא עבירה עצמאית המבוצעת במטרה לתרום ולסייע לביצוע העבירה העיקרית וכי אין דרישה שמסייע יסייע בפועל או יזיהה תנאי בלעדיו אין, לביצוע העבירה העיקרית אלא רק שיהיה הסוגל לסייע לה. נטען עוד שכאשר מדובר בעבירה תוצאתית הדורשת נזק פשעי מיוחד, אין לדרוש שבמסייע יתקיים אותו סיוע נפשי מיוחד הנדרש מהמבצע העיקרי. נטען שדרשה המודעות עשויה לבוא לידי ביטוי גם בעצמיות פעייה ונטען כי מקום שבו לנאשם לא היה מטרס לסייע, ניתן להפעיל את הלכת הצפוית נגדה לפיה מסיקה מודעות מצד המסייע להתנהגות שעלולה לדאיי לתרום תוצאות מסייעת למבצע העיקרי ואין דרישה למודעות לפריטס פריטס של התכנית העיקרית.

111. נטען שבמקרה דנן מבחינת היסוד העובדני הנאשם 2 סיפק את הקטנטע לביצוע הרצח ואף הוריד את מספר הירשיי מהקטנטע לפני הרצח. באשר לסיוד הנפשי נטען שהנאשם 2 היה מודע לטיב ההתנהגות המסייעת לאור העובדה שחאלד אמר לו שהוא רוצה להרביץ למישהו וכן לירות על רכב כאשר הוא בעצמו אמר שלא ידע איז בן מישהו. נטען שהנאשם 2 ידע שהוא מספק את הקטנטע לצורך ביצוע ירי והוא ידע או לפחות היה עליו לעד שאספקת הקטנטע והורדת מספר הירשיי עלול בדרגה קרובה לדאיי לתרום תרומה מסייעת למעשהו של הנאשם 1 וחאלד. נטען שהנאשם 2 היה צריך לצפות שהירי יעלם מפרט רכב לעול לגרום למותו של אדם ולו בדרגה של עצמית עניינים.

שקרי הנאשמים

112. המדינה הוסיפה וטענה ששקריהם של הנאשמים במהלך החקירה ובבית המשפט מהווים חזיוק ואף סיוע, לראיות התביעה ביחוד כאשר השקרים נגעו בקבוצות מהוויות. נטען שהעדויות השקירות נמסרו בהקשר ענייני על פי כתביו השכל הישר ועל רקע הניסיונות העובדנית הקונקריתו, ואינם יכולים להיות מונעים אלא על ידי תחושת האשם של הנאשמים ורצונם להרחיק עצמם מהאירוע. נטען שבמקרה דנן הנאשמים התנהלו לאורך כל ההליכים ובכלל החקירות וניסו בכל כוחם להרחיק עצמם מביצוע העבירות על ידי מסירת שקרים ויש בכך יד חזקת את טענת המדינה כלפיהם.

טענות הנאשם 1 בסיכומי

113. נטען שעדויות העדים העיקריים - שני הנאשמים, איברהים עבד אל האדי, אחמד ג'בארין ושני קציני המשטרה שהובילו את החקירה, ג'מיל מנסור וגנר וגנר וכן המאשימה עצמה - יודעים לקבוע שחאלד הוא שירה במנוח בעוד שהנאשם 1 נהג בקטנטע. נטען שאף על עדות בודדת אחת או ראייה ישירה אחת מובילה למסקנה שהנאשם 1 הוא זה שירה או ידע כי עתיד להתרחש ירי שיביא לפציעתו או מותו של המנוח.

114. הסניגור טען שיש לכונת את הנאשם 1 מעבירת הרצח ואף מעבירת ההריגה ולהרשיעו, בדומה לנאשם 2 בסיוע להריגה. נטען שכדור בודד הביא למותו של המנוח ונטען שבני משפחת ג'בארין עמדו מאחורי האירוע על רקע זה שהמור המנוח לא הופיע באירוע של בן משפחתם. נטען עוד שגם המבצע לא התכוון לרצוח את המנוח (בעניין זה עוד בפחת הטיעון נטען, שגם המדינה הצהירה שזו עמדתה במסגרת עתירה ראה).

115. ביחס לכתב האישום נטען שלא נמצא בו התייחסות "לנקודה האקדמית" בנוגע לזיהוי של מי שירה או מי שיהיה על בסיס. נטען שהמדינה נקטה בלשוון רבים ביחס לביצוע העבירות המיוחסות לנאשם 1, בניגוד לחובה לפיה כתב אישום אמור להציג באור ברור את התנהגות הנאשם והניסבות האופפות אותה כתצוות סעיף 485(4) **לפס"ד**, נטען שבהליתן שמהר המדינה עד ערפול בסוגיה מי הנהג ומי היורה בעוד שבהליתן מקביל מתנהגל כנגד חאלד סומכת המאשימה על דברי הנאשם 1 על מנת להוכיח את אשמתו של חאלד. נטען שעל פי גירסת הנאשם 1 ואחרים הוא נהג וחאלד ידע ולכן יש להוסיף שנאשם 1 לא ידע שעתידה להתרחש תוצאה קטלנית אלא נתפס הוא. נטען שגם על פי תפיסת המאשימה עצמה זה המצב.

116. ביחס לתשובת הנאשם 1 לכתב האישום נטען שהוא לא קשר כל קשר, לא תכנן ולא ידע שיש כוונה נצמד מאן הדוא ובכלל זה חאלד לפגוע במנוח ולא צפה את התוצאה הקטלנית ולא חפץ בה. נטען שהנאשם 1 טען כי בשלב מסויים הבחין בחאלד מחזיק בנשק אך לא ידע טיבו ועוד טען שהנאשם 1 כי לא הוריד את לחוית הזיהוי של הקטנטע. הוא הודה ששהה עם חאלד באזור החמיין של גן האירועים, נהג בקטנטע ונסע בעקבות הרכב בו נמצא המנוח ובשלב מסוים תוך כדי שנהג, שמע יריות.

117. נטען שבעת האירוע שהיה לו היה רק 18.5 שנים, סיים את לימודיו בתכון והחל לעבוד בבית הקפה סווייבו. הוא ציער מהמקורבים האחרים שהינם בני 23 ומעלה, כאשר כרב בחקירתו הראשונה עלה שקשריו עם חאלד רופפים (כאשר אין לו את הטלפון של חאלד ואין לו קשר עם חאלד מעבר לפגישות בבית הקפה). נטען עוד שהקשר של הנאשם 1 עם הנאשם 2 היה נסחי ואין לו קשר גם עם איברהים עבד אל האדי. נטען שמתוך חקירתו הראשונה (4/ת) עלה שקשריו עם חאלד מנובילים ביותר (נעם' 3 ש' 50, נעם' 4 ש' 93 ועמ' 4 ש' 93, נעמ' 3 ש' 53). נטען, שהברר שקשריו עם הנאשם 2 הינם נסחיים עד אף שהיה לו את מספר הטלפון שלו שמור בסוללה, ונטען כי אין לנאשם 1 כל קשר עם איברהים עבד אל האדי. כמו כן נטען שלא הייתה שחחי יוצאת או נכנסת מהטלפון של חאלד או לאיברהים עבד אל האדי ביום האירוע. נטען שעלמות את, בין חאלד לנאשם 2 בין חאלד לאיברהים עבד אל האדי שרוי יחסי חברות קרובים. נטען שעבד אל האדי מסר למדובב שמי שבציע את הירי היה חאלד בעוד שמי שנהג בקטנטע היה הנאשם 2.

118. נטען שמתוך עדויות כלל המעורבים, ובמיוחד נאשם 2, איברהים עבד אל האדי והנאשם 1, עולה יראה רבה מחאלד ומשפתות הדיועים כמשפחת פשע. צוין שהם אלה שמימנו בהתחלה את הייצוג בעניינים של המעורבים. נטען שאין להתפלל מהתנהגות הנאשם 1 בתקופת המעצר עד להודאתו, שהיר מדובר באדם על סף הקניטות שנתקו באופן מוחלט מסיביות. נטען שבנסיבות האישיות, היותו על סף הקניטות, החשד החמור, הניתוק המוחלט מסיביות ומעורבותו עם האחרים, שהם אנשים מסוכנים - מסבירים את התנהלות הנאשם 1 עד להודאתו המלאה. נטען עוד כיום 19.12 את הכנישה הנאשם 1 את המדובב כי הוא באקדח וחסר גם עששה זאת לאחר שחאלד נתן לו את הנשק ובזיקש שחיבאי אותו. נטען שעובדה זו מלמדת על המימנות ריסתו. נטען ש-5 ימים לאחר שנעצר, בשונה מן המעורבים האחרים, הנאשם 1 ביקש לפגוע את ראש צוות החקירה, מנסור, ולשקף פניו. המסניגור טען שאין לקבל עדות המדובב ככל שהיא אינה מנובה בהקלטות ובתמליל.

119. נטען שבסופו של עניין, הנאשם 1 חשף את מעורבותו האמיתית בפני החוקרים, נטען שמיאן חאלד ולומר דבר שאינו כובן בשנאשם 2 הוא שנהג בקטנטע אך גם לא הסוגל לשאת את המעמד בעימות עם הנאשם 2 (מ"ת2ב). נטען שהחוקר מנסור הבין שהנאשם 1 מנסר גרסה מאומתת מאותו מועד אך הניד ביות המשפט (10' 296" ש' 27.12.13) נטען שאכן ההשוואה בין העדויות והפרדות שניתנו על ידי הנאשמים 1 ו-2 במועד זה (הינם 27.12.13) מלמדת על ההבדל כמעט מלאה בעדויותיהם (28' 27.12.13 מיום 28/ת, 28/ת, 28/ת, 12' 28' ת - תמליל חקירת הנאשם 1, +331' ו- 31'ת -תמלול שחזור הנאשם 1, ת/ 385- תשאלו נאשם 2, ת/ 385- חקירה והודאת הנאשם 2). הדוגש כי באותו יום (ביום 27.12.13) השניים נחקרו בנפרד ונטען כי היה ברור שאין תיאום גרסאות ביניהם. נטען שהנאשם 1 חשש לומר את האמת מפאת פחד מפני אולמי אלה היה כדבריו חבר שלו (23' 27.12.13). עוד הדיעה הנאשם 1 שלא ידע על הכניסה של חאלד בעת שנשה אליו (נעם' 35 ש' 21 - 33' ת/28ג). נטען שביום 27.12.13 ב-28ת' מסר הנאשם 1 את הגרסה האמיתית והתגלה בה הוא דבק לאחר מכן לאורך כל הדרך. נטען שהנאשם 1 הודה בפרטים הבאים: שהוא נהג בקטנטע, שלא היה בסוד התכנון והוצנצור באופן אקראיו ופוטנטי לחאלד אחר שחאלד הגיע לבית הקפה ובזיקש ממנו לנהוג עד הקטנטע. באותה חקירה מכרעת הודה הנאשם 1 שהוא ידע שחאלד מתכוון לירות אך טען שאמר לו להיזהר, לא פחד שהוא צריך לירות כדי להפחיד. בהמשך החקירה הוא המשיך וטען שלא ידע שתחרשו תוצאה הקטלנית. לאחר שמסר את הגרסה האמורה, הוא כבר היה מוכן להתעמת עם חאלד, עם הנאשם 2, ואיברהים ולצאת לשלוח כאשר קודם כל הוא מיאן להתעמת עם מאן הדוא. נטען שכוונתו כאמור במלמדת על מידת הכנותו ושהיה לו חשק להוכיח שהנאשם 1 טען שהוא לא ידע שהולכים לרצוח או איברהים עבד אל הדבר. כך גם הסניגור הזכיר כי הנאשם 1 שאל את חאלד אם מישהו נפגע מחירי לאחר האירוע וכאשר שמע שהמנוח נפטר הוא נכנס לישירותם, הקיא ונסס למצב של הלה. כך גם ישב לבדו בבית הקפה לחוץ ובהה תוך שאומר לעצמו: מה יעשה, מה יעשה.

עמוד 6

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

141. טענות הוואט - הסניגורים חזרו והעלו את טענות הוואט במסגרת סיכומיהם. צויון שתחילה סברו החוקרים כי הנאשם 2 הוא הירוא או אחד מרכיבי הקטענות והחקירות בוצעו תוך הפעלת לחץ כנגד הנאשם 2. הסניגורים טענו שהחוקרים התנהלו בצורה פסולה במהלך החקירות וספק אם הנאשם 2 מסר את שמסר מתוך רצון חופשי. נטען שהוא נחקר כשהוא כבול בחלק מחקירותיו, ספג איומים, קללות ומכות קלות. נטען שבעת שנלקח לבידיקה רפואית היה תיאום בין הרופאים לבין השוטרים שליוו אותו. נטען שהוא הטיח את ראשו בשולחן בחדר החקירות לאחר שברית רוחו. נטען שהנאשם 2 אינו חייב לפרט מי קילל אותו או מי היכה אותו ואין ביכולתם לעשות זאת כאשר הדברים קרו מחוץ לחדר החקירות. נטען שרבים מן החוקרים אישרו כי הנאשם 2 התלונן בפניהם על הנהגה לו במהלך החקירות ואיש מהם לא עשה דבר עם תלונותיו. נטען שבבחילת המשפט הגיע ראש ההרכב דאז שיש משם הנאשם תיער ונאשם 2 טען שהנאשם 2 עשה כל שביכולתו כדי לבסס טענותיו בעניין טענות הוואט והסניגורים העלו את הטענות מספר פעמים בשלב מעצר המינס. נטען שתלונה למח"ש הוגשה לו נבדקה לאור העדר שיתוף פעולה והסניגורים הפנו לעדויות של עדי התביעה הרלוונטיות לטענות הוואט.

זיון כללי

142. בהליך כאן לא היתה מחלוקת - ובנוסף הוגשו על כך ראיות משכנעות - כי משפחתו של חאלד שמרה טינה כלפי המנחן לאור כך שלא הופיע באחד מהאירועים הקשורים לחתונה של זקו יבארין, אחיו של חאלד, ביולי 2012. יצויון בעניין זה כי נאשם 1 הודה בכך בתשובתו לכתב האישום (והנאשם 2 הכחיש מחוסר ידיעה). המדינה הניחה בסיס ראיתי לטענה זו במסגרת עדותו של מוחמד זיד (אבו תאופיק), חברו של המנחן שבהודעותיו במשטרה מסר כי המנחן לא הופיע לחתונת בנו של אבו זקון וזקון שהיה לו אירוע אחר בירושלים. אבו זקו לא קיבל את ההסבר שהמנחן לא הצליח להופיע ואיים שלא ייכנס לאום לא פתח כאמרת העד במשטרה (19/3מ'2019 עמ' 35, 33, 40-41, 9-10) וטען כי מדובר בהודעת חוץ של עד שהוכרז כעד עיון). עוד יצוין כי בנו של אבו זקו, זקי, אישר בעדותו כי המנחן היה אמור להופיע בחינה שלו ביום 27.7 לא עשה כן, למרות ששמו הופיע כבר על המנחן כעס על המנחן בגין כך וכי העניין שם אותם, לדעתם, ללעג בפני אנשים אחרים (30/6מ'2006 עמ' 10 ש' 78-79, עמ' 367 לפרוטוקול). למען הסדר ובהר כי אבו זקו העיד מטעם ההגנה ועשה כדי להכחיש את הדברים האמורים הגם שבסופו של יום אישר אימרותיו במשטרה (עמ' 368 לפרוטוקול ש' 6-7).

143. ממועד הצליח המנחן או מוצא המנחן את מותו, נקטה המשטרה בתהליך חקירתי מאומץ ואינטנסיבי בשני כיוונים כלליים: ראשית, איסוף וברור ראיות חיצוניות - ראיות פורנזיות, סרטי אבטחה שנאספו ממקומות שונים לאורך מסלול הנסיעה, נסיונות איתור חלק מהמאמצים והתפצוים אשר היו מעורבים באירוע כגון ביגוד קטנטנ; במישור השני נחקרו מספר גדול של עדים וחשודים שסיפקו מידע ופרטים רלוונטיים בנוגע לאירוע. במהלך החקירה, לגבי החשודים העיקריים - לרבות הנאשמים 1 ו-2 - הופעלו גם אמצעי חקירה נוספים אשר כללו מדוברבים ותרגילי חקירה. המאמצים השונים שנאספו שימשו את החוקרים כדי לעמת את הנאשמים עם החשדות שהעלו נגדם, דבר שהביא בסופו של עניין לתחטמונות הגרסאות הכוזבות הראשוניות אשר הצגו הנאשמים 1 ו-2 ומסירת גרסאות מפורטות אשר משתלבות עם הראיות האחרות.

144. בעניין זה יצויון כי לא ירדתי לסוף דעתה של המדינה מדוע אין להסתמך על הודאותיהם המפורטות של הנאשמים כמשקפות גרסת אמת. רק משום שבהתחלת החקירה מסרו גרסאות שקריות. עמדה זו לא מונבת משני טעמים. ראשית, יש בכך כדי להתעלם מן העובדה כי הגרסאות המפורטות התקבלו לאחר שבנותן ארוכים של חקירה מאומצת ובצוע תכנית חקירתית מתחומכת כלפי הנאשמים אשר קילף שלב את השקרים מן האמת. המעקב אחר התקדמות החקירות מראה בצורה ברורה כיצד החוקרים הצליחו לערער את הגרסאות השקריות ולהגיע לחקר האמת מול שני הנאשמים אשר בסוף שניו גישתם והחלו לשתף פעולה (לסקירה באשר לאופיו וערכו של תהליך החקירה ראו: Richard A. Leo, Police Interrogation and American Justice (Harv. Univ. Press, 2009) שנית, המעיון בראיות שבתי המדינה אינו יכול שלא להותשת כי ההודאות המאחרות של הנאשמים היוו בסופו של עניין את הנדבך המרכזי עליו ביססה המדינה את כתב האישום. לכן, הצגת הנתונים של ראיות לגרסאות המאחרות - אינה מובנת כלל ועיקר. יתר על כן, שיתוף העדות למד כאמור כדי לשלול תכנית של חקירה והתקשרות עובדות ונגרסאות בפני נאשם 1 ללקד גרסה מאלה ואמיתית במהלך חקירתו, עמדה של הנאשם מבקשת שלא לקבל מחד את ההודאות כהודאות אמת ומאידך התבססה עליון בצורה הבלתי צוורן הגשת כתבי האישום, והרי ללא ההודאות המאחרות ספק אם היה בסיס ראיתי מספיק לבסס כתבי אישום.

145. לגבי הנאשם 1, תחילה כאמור הוא הכחיש מעורבות באירועי המתת המנוח. בחקירותיו אשר פורטו לעיל ניתן בקבל להבחין כיצד עם התקדמות החקירה הוא מפסיק לנסות להכחיש פרטים המרחיקים אותו ממעורבות ומסור יותר ויותר פרטי אמת - עד לגרסות מיום 27.12.13, בה הוא דבק מהמועד האמור ואילך. תחילה בחקירות הראשונה נאשם 1 הכחיש כל ידיעה או מעורבות באשר למותו של המנחן (החקירות מ- 15.12.13, 16.12.13, ו- 18.12.13). כ- 19.12.13 הוא הודה בפני המדוב כי החזיק בנשק לאחר האירוע "באופן אחר", דייטני כי הוא היה אלא הסתיר את האקדח שנתנו לו חאלד ואיבריהם לאחר האירוע, וכי ראה את הקטנטע. בהמשך הוא מסר אודות כך שהסתיר את האקדח גם לחוקרים ביום 20.12.13. הוא גם קשר את עצמו לקטנטע בפני המדובב על אף שהמשיך להכחיש ידיעה אודותיו בפני החוקרים. 27.12.13 לאחר שהצווח לו פרטים בו נראה הקטנטע והוא נעמת עם המדובב, הנאשם 1 גילה פרטים נוספים: כי שמע את חאלד אומר שהוא מחכה ליום "הזה" ממון וכי לפי מה שהוא ראה הנאשם 2 נהג בעת הירי. בשלב הבא, כאשר הנאשם 1 נעמת עם הנאשם 2, תלוי העללי כי הוא הנהג בעת הירי - לא היה הקטנטע 1 מסוגל להטיח דברים אלה בפניו. כאשר החוקרים בכל זאת השמיעו לנאשם 2 בנחותות הנאשם 1 את ההקלטות בה הנאשם 1 אומר שהנאשם 2 נהג, נשבר הנאשם 1 וביקש למסור את גרסת האמת, בה ספר על האירוע - ובכלל זה כי הוא נהג בקטנטע וחאלד ביצע את הירי.

146. מאותו שלב (מיום 27.12.13) הנאשם 1 דבק בגרסה זו על כל פרטיה, שהיתה קוהרנטית וכוללת פרטים רבים אודות הדברים שקרו באותו יום, אשר עולים בקנה אחד עם הראיות האחרות ועם גרסות של הנאשם 2 לגבי האירועים. הנאשם 1 תיאר את המפגש עם חאלד טרם האירוע, כשהוא נאשם 2 נטען תחילה בלתי של חאלד ולאחר מכן כיצד הוא וחאלד נסעו לאל וואחה, את אופן הנסיעה והמעקב אחר המכונית בו ישב המנחן עד לירי שבוצע על ידי חאלד. הנאשם 1 גם תיאר את מהלך הדברים שאירעו לאחר הירי, הטיפול בקטנטע, הסתרת האקדח מתן הוראות לנאשמים לשותק (ראו תיאור החקירה לעיל).

147. תהליך חקירתו של הנאשם 1 אינו מעלה תמונה של אדם השולט בחקריו והיכול לגלות טפח תוך שהוא מסתיר טפחים. בכל שלב ועד לסיום החקירה, הנאשם 1 אינו מודה אך ורק בפרטים אשר יתיאמו לראיות חיצוניות ולגרסה שהוא חפץ לספר לחוקריו באופן שרק מטיב עמו, בטענת המאשמים. אם כבר, ההיפך הוא הנכון. החוקרים שלבו בהתקדמות החקירה והצליחו לערער את הגרסאות השקריות ולהוציא את הנאשם 1 מהפחד לשתף פעולה עמם - הן על ידי חקירתו במדובב שהנאשם 1 סיפר לו פרטים מומכנים מהאירוע במספר דמוניותו אותם לא סיפר לחוקרים באותו שלב (לעומת הנאשם 2 שחשד לאורך כל הדרך ממדובב שהוא עמו ולא גילה לו דבר) והן בכל הקשר להצילי החקירה שנעשה מול נאשם 2. הרשעם הכללי הועלה מחקירותיו של הנאשם 1 אינו של אדם המהלח בחוקריו אלא ההיפך. במהלך ימי חקירותיו מעיב הנאשם 1 בכל פעם למבני מתנסם בנסיונותיו להרחיק את עצמו ממעורבות באירוע הירי ומשחרר גרסאות יותר ויותר מרשיעות כלפי עצמו. עיון בחקירות אינו מעלה תמונה של אדם מתחננם ושוטל במצב, אלא אדם חלש ששייתף פעולה עם התכצב העיקרי לתימוש תכניתו של האחיון, כאשר היה כפוף במידה רבה להוראותיו ויודע רק באופן חלקי על כוונותיו. 149. חקירת טענה כי השקרים שהנאשם 1 סיפר בחקירות מונעת את האפשרות לקבל את הודאות האמורות כאמיתות ומאלה. כאמור לעיל, לא מצאנית את ההגיון בטעונו זה- אילו רצה, הנאשם 1 יכל להמשיך ולספר כי אינו מעורב בירי, או כי מעורבותו שולית, או להתכנס ולהיות אסטרטגי, שש תשקבעת המאשמים לייחס לו. ברם, הנאשם 1 הודה בשלב מאוחר בחקירה כי נהג בקטנטע מכיוון שלא היה מסוגל להעליל על הנאשם 2 ולדבוק בגרסה זו.

150. יתר על כן, חלק מהפרטים להם טען הנאשם 1 אינם עולים בקנה אחד עם האיתוסר המאשר וישו ואנו מטיבים עם הגרסה שהי הורה הוא נהג וגם בכך הוכחה נוספת על האמת שבגרסיות המאחרות. כליב איתורו כי חאלד נהג בקטנטע עד לאל-וואחה ורק שם התחלפו (ראו דברי הנאשם 1 שחשוור). מדוע אדם הטוון שהוא היה נהג בעת הירי ישוחר את הפרט כאמור? בנוסף, הודה הנאשם 1 כי אינו נהג טוב; גם פרט זה לא היה אלא הורה את הירי. כך, קיימת תורה אם גירסתו היא שהוא נבחר על ידי חאלד לנ ג דומה כי גירסה זו יש בה אמת ומסבירה מדוע הקטנטע ככה באופן לא מתוכנן שחזרו הוא וחאלד מאלד וואחה, כאשר הנאשם 1 לחץ בטעות על כפתור הכיבוי ליד המחסן, משום שאינו נהג מינון אחרי הכל כינסרות).

151. בנוסף, אדגיש כי ההסבר של הנאשם 1 כיצד נראה האקדח בידיו, לאחר הירי כשהיה במחסן, אינו מטיב הסקת מסקנה שאור היה הורה. יתר על כן, קיימת תורה אם גירסתו היא שהוא נבחר על ידי חאלד לנ ג דומה כי גירסה זו יש בה אמת ומסבירה מדוע הקטנטע שבביתו, שם ניקה אותו ועסף אותו ביוליון ונתן אותו ליוסף יבארין על מנת שיהל יתיאבי אותו. עדות זו ללא ספק לא קושרת את נאשם 1 לירי ולאקדחו, זאת, מעבר לפרטים שמסר הנאשם 1 בהודאיתו.

152. בנוסף, יצויון שלא נאשם 1 לקבל את טענת המדובב באימרותיו כי הנאשם 1 אמר לו כי "הוא ברצח מההתחלה עד הסוף". אימרה זו לא תועדה בקלטת ואין היא משתלבת עם האמרות האחרות שהנאשם 1 מסר למדובב, אשר חלקן גם היו מפלילות וזאת משך שוהותו יחד (15/1מ'). כמו כן, היסדים נכתבו על סמך זכרונו של המדובב בלבד (309/ת).

153. כמו כן, ההסבר מצד של הנאשם 1 מדוע לא סיפר את האמת בשלב מוקדם יותר הן בחקירותיו המאחרות והן בעדותו לפיו הוא פחד מחאלד, עולה בקנה אחד עם הפחדים מאותו סוג שביטא גם הנאשם 2 בחקירותיו ובעדותו.

154. הנאשם 1 אדם מסר גרסאות שקריות עד לשלב בו החליט להדות במעורבות מאלה באירוע והודה כי נהג בקטנטע. מאותו שלב גירסתו עקבית והפרטים שהוא סיפק ביחס לכל מהלך הדברים, החל מבקשתו של חאלד שצטנרף אליו וכלה במעשים לאחר הירי משתלבים בצורה הגיונית וטבעית, עולים בקנה אחד עם הראיות האחרות, לרבות גרסות של הנאשם 2, ויש בהם כדי לספק הסבר ממצה לחלקו של הנאשם 1 באירוע.

155. בסופו של דבר, הראיות שהצטנרבו בירוק מביעית על כך שהנאשם 1 נהג בקטנטע, מוילו, לא קיימות ראיות מוחלטות, ותובאדו לא ראיות מהימות, התמונכם באפשרות שחאלד נהג. למעשה, עמדת המאשמה מבוססת על כך שהיא אינה מקבלת את הודאות של הנאשם 1 כהודאת אמת ובכך היא מייחסת את פעולות הנהיגה והירי לנאשם 1 ולחאלד יחד מבלי לאבחן ביניהם. יושם לב כי למרות זאת המאשמה מבקשת לבסס את ההרשעה על אותה הודאה. כאמור לעיל, מסקנתה היא אחרת ומצאנית כי מדובר בהודאה מהימנה מהסיבות שפורטו לעיל (לעיון האפשרות לאבחן בין מאשמים שהשושטו בביצוע בוצאות בעבירות המתה שווע עמ: בדפ"פ 7229/16 נחום בן ציתק" נ' מדינת ישראל 1.3.2017).

156. לאור האמור לעיל, באירועי האירועים העובדתיים שקיבעו לבג הנאשם 2, הגני קובע כי הנאשם 1 היה זה שנהג בקטנטע בעת ביצוע הירי. עבירת הקשר

157. כעולה הודאות הנאשם 1, הנאשם 1 וחאלד התחברו יחד על מנת לבצע את הירי ביוזמת חאלד. הקשר נוצר כאשר חאלד והנאשם 1 נפגשו בקפה סוהיבי וחאלד ביקש מהנאשם 1 להצטרף אליו למשימת הירי לעבר המכונית בה ישב המנחן והנאשם 1 הסכים. "... בא אלי חאלד אלי זקו אמר לי שיש לו ספה ורצה לצאת לאירוע אל וואחה, מקום לחתונתו, אמר לי שרוצה לעשות מעשה משה ... שיש שמה את שפיק' ב'הא ואמר שרוצה להפחיד אותו רוצה לירות מעליו, אמרתי לו יאללה..." (עמ' 1-2 ת88 הודעת נאשם 1 מיום 27.12.13)

158. מדובר בסוג של הסכמה אשר ממלאת את התוכן הדרוש להרשעה בעבירת הקשר לפי אמות-המידה שלהלן:

"נאמר כי יסוד ה"במאשירות" הדרוש לשם ההתוותה של הנאשם 1, באופן ישיר או במרומז, כי ידע או חשד שחאלד כוונות לקטול את המנחן. בעניין זה יובהר כי אין מקום לקבל את עדות המדובב כי הנאשם 1 אמר לו "אני ברצח מהתחלה ועד הסוף". עדות זו אינה מגובה בתמליל וגם לא מתיישבת עם כל הדברים האחרים שהנאשם הודה בהם (18/ת) עמ' 9, 9' 309/ת, עמ' 2, 18/ת).
159. גם כשר ההיפך הוא הנכון; עולה כי התוצאה הקטלנית היוונה הפתעה עבור הנאשם 1: הירי, אפנה לתגובתו של הנאשם 1 לכששמע על כך שהמנחן נפטר מפצעיו, הוא הפך לאדם מוכה הלם, תגובה טבעית ומתאימה שלא חפץ בתוצאה כזוהרה זו ולא התכון לקראתה. כך, גם למשל שביטוינו עם חאלד בסמוך לאחר שנועד לו על מות המנחן בה חאלד מורה לנאשם 1 "לשכוח" מהכל בעוד הנאשם 1 אומר לו מה הישוע עם התוצאה שהמנחן מת (תמליל 28/ת- עמ' 7). יתר על כן ישנה תגובה פיזית של הנאשם 1, שהיך כאשר שמע אודות תוצאתו (18/ת, עמ' 2 הודעת, 28/ת עמ' 2 תמליל). אלה אינו תגובות של אדם שהיה שותף לכוונת תחילה של חקילה.

160. ככלל, לנאשם 1 גרסה מפורטת באשר לל מהלך ההסיעה אל אלה-וואחה עד לסיים הטורב לאירי כאשר חאלד מורה לו כיצד לנסוע אחרי ההרכב בו נמצא המנחן, כיצד לחלוק אחריו ולהליהא יתר על צו ימיון של הרכב, מתי להצמד לצד ימין כאשר הגיעו לכיכר, כמו גם תיאור שלב הירי ששמע, והנסיעה חזרה ללחלזר המחסן ובית הקפה, כולל כיצד הובעו הרכבו עד לידותו בבית המשפט שמהווה גרסה כבושה ומאותרת (עמ' 563 לפרוטוקול).

הבית המשפט והגרסה לא התעוררה במסגרת החקירה הנגדית.

164. לאיתור הנאשם 1 ביחס לחלקו והפקידו באירוע, ידע להוסיף את גירסתו של הנאשם 2 לפיה חאלד אמר גם לו לפני האירוע שהוא, חאלד, רוצה לירות על מישוה שלא מהכפר. יש בריאה זו כדי להוות תמיכה נוספת לגרסת הנאשם 1 באשר לזוהות היורה. בנוסף, גם אחר האירוע כנס הנאשם 2 שהוא פגש את חאלד חוץ לבית הקפה, וחאלד אמר לו שהוא ירי על הרכב (28/ת, עמ' 76). לבי מה שבאמר על ידי הנאשם 2 בעדותו בבית המשפט בחקירה נגדית לבי"כ הנאשם 1, לפיו יום או יומיים לאחר האירוע הנאשם 1 מסר לו שהוא נהג וחאלד ירה, טענת המאשמה שאשר מקום ליתן אמונן כיוון שגרסה זו לא נמסרה עד לעדותו בבית המשפט שמהווה גרסה כבושה ומאותרת (עמ' 563 לפרוטוקול).

עמוד 8

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

165. הסינוגר המלומד של נאשם 1 טען כי הנאשם 1 היה לכל היותר מסייע לחאלד, וזאת בקשר לעבירה של הירגו. אין בידי להסכים עם עמדה זו.
באשר להבדל בין המסייע לבין המבצע בצוותא נבחנים מהות העשייה והיחס הנפשי לביצוע העבירה והשילוב בין שני רכיבים אלו. במקרה דן מעורבותו הפיזית בעשייה של הנאשם 1 היתה משמעותית ביותר; הנאשם 1 פעל בערב של ביצוע הירי במספר מישורים אשר לכל אחד מהם היתה תרומה משמעותית לביצוע העבירה. אילו היה רק מסייע בהורדת לחות הזיווי מהקטנוע היה מקום לקבוע כי הוא היה בבחינת מסייע בלבד. אולם פעילותו חרגה הרבה מעבר לכך. הוא הסכים לנהוג בשעת הירי וביצע הלכה למעשה את כל רכיב הנהיגה אשר הביאה את חאלד לעמדה בה יכול היה לירות. רכיב פיו זה של העבירה היה משמעותי ביותר ובלעדיו לא ניתן היה לבצע את הירי כפי שבוצע. אין אני מקבל את הטענה כי הנאשם 1 היה בבחינת 'כלי' בידי חאלד שרק מילא את הרואותיו כאוטומט. חאלד אמנם הוביל את המעשים והיה לו המפגע לפגוע במטמ ואולם מעורבותו של הנאשם 1 היתה משמעותית ותרמה תרומה חיונית לביצוע המעשה האסור.
מקנת הניה כי חלקו של הנאשם 1 בעבירה היה מרכזי בביצוע העבירה והיווה "חלק פנימי של המשמיה העבריינית" (ע"פ 2638/10 פלוגי נ' מדינת ישראל (24.3.2011), גם אם מדובר בשותפות ספונטנית (השוו עם ע"פ 5686/07 בסטיקר נ' מדינת ישראל (17.2.2011)).
יצוין שגם אין מדובר בשותפות ספונטנית לחלוטין כפי שטען הסניגור כאשר יצוין שהאירוע תוכנן עוד קודם לכן והתנהל בשלבים טרם ביצוע הירי בפועל כאשר נאשם 1 לחק חלק בשלבי ההכנה.
166. בסיכום ביניים – גרסתו המאוחרת והמפורטת של הנאשם 1 כפי שנמסרה לחוקרים כשהולך לשחק פעולה בפענוח האירוע, ולאחר מכן בבית המשפט לפיה לא ידע שחאלד מתכוון לפגוע במטמ וזי ואף הזוהר אותו לפני הירי - הינה הרימונה ויש להסתמך עליה בקביעת הממצאים העובדיתיים.

167. אשר על כן, על בסיס האמור לעיל, הנני קובע ממצאים עובדיתיים כדלקמן:

- למשפחתו שלחאלד היה"חשבון לאסגור"עםהמטח,עלכךלאהופיעבאירועיהותחנותהשלחבוקי;

- האלדגיסאתהנאשם1לצורכיבצוירעורעלמכוניתשלמנוחבשעותהלילהליום22.10.13כאשרהירוצעבסמךמולאחרחרוזביום23.10.13;

- האלדאמרלנאשם1כיהארוצהלירותעלהרכבשלמנוחכדילהפחיד;

- הנאשם1והנאשם2הביאואתהקטנועלביטושלחלדביום22.10.13סתרדומימנומאתלוחיותהזיווי;

- בחזקתושלחאלדהיהאקדחטופיבסיכוםאמור,עובדהשהיתהידועלנאשם1בטרסציאומביתושלחאלד;

- חאלדוהנאשם1ציאועללהקטנועלאיזוראל-וואהלהקראתחזותאכאשרחאלדוטהג;

- בהגעתםלאיזוראל-וואהחאלדירדמהקטנועוההאיראמנשאלהנאשם1לדיווחאחרמספרדוקאכשארמהנוסחיסמאתהופעתו;

- הנאשם1חאלדומתניעעללהקטנועלצאתושלרכבבושבתמחילדהתנהג(בצדקישולרהרכ);

- חאלדוהרהנאשם1לנהגאחריהרכבבוהמשךלהישארברצדהמינישל,והנאשם1הצליחלעשותואחרתורסניסוונההרכבלאפשרלהעבורמצדשמאל;

- הנאשם1הזוהיראתחאלדלאלפגועבמנוחבטרסירי;

- בהיענותלכרכבניסיהלאומסללפחםקפוחהנאשם1וחאלדהארכבבצדמינן,נצמדדאילו,במרחקשבין3-1מטרים;

- חאלדירה3-4יריותאשראחתהמפגיעהבמנוחבמרכנופוגרמלמותו;

- בתומיההנאשם1וחאלדנסעוחרמהמסלןלידייתהקפהוהכניסואתהקטנועאלוובמשךחאלדלקחתהאקדחלביתו(לאחרשהוסתרלפרקזמןקצרעלדיהנאשם1לידייתהקפה)ניקהאותומסראותלאדםאחרשסיתרו;

168. על רקע הממצאים האמורים מקטיינים היסודות הדרושים להרשע את הנאשם 1 בעבירת ההריגה לפי סעיף 298 לחוק.העונשין"המשל"י- 1977 בצירוף סעיף 29 לחוק.
בינוגד לטענת המאשימה, לא התקיימו היסודות להרשעת נאשם 1 בעבירת הרצח (השוו עם ע"פ 7520/02 ירדני מואתי נ' מדינת ישראל (4.2.2004)). מובן כי אין בכך כדי להביע דעה בנוגע לחאלד אשר עומד לדין בפני הרכב אחר.

169. יושר, כי בינוגד לעמדת המדינה, במקרה זה קיימת חשיבות במתן תשובה לשאלה מי היה הנגה ימי מבין השניים, הנאשם 1 או חאלד, ביצע את הירי. כאמור לעיל לא ירדתי לסוף דעתה של ב"כ המדינה בעמדתה כי אין זה משנה מי בין השנים עשה איזו מהפעולות - הנהיגה או הירי - בטענה כי מדובר מימלא במבצעים בוצאות. לטעמי, כאשר ניתן לברר את העובדות ולקבוע ממצאים, יש לעשות זאת, וכאמור לעיל, אני מקבל את עמדת המדינה שאין ליחס מהימנות להודאתו של הנאשם 1 מהטעמים שפורטו לעיל.

170. בהתאם לממצאים העובדיתיים שנקבעו, לא רק שהנאשם 1 לא ביצע את הירי, אלא שהוא לא חפץ במיפוג בתוצאה הקטלנית עת חשב שכונתו של חאלד היתה לירות מעל הרכב או על הרכב. כתוצאה ממעשיו ומכוונותיו הוא משא באחריות לעבירת ההריגה. זאת כיוון שהנאשם 1 היה מוכן לטול חלק בתכניתו של חאלד לירות על הרכב של המטח כאשר הוא בצע בעצמו מעשים רבים אשר תרמו לנרשת התוצאה הקטלנית. הוא נסע מרחק קצר אחרי הרכב בשלב המעקב ונמנע במכוון מעקיפתו מצד שמאל כאשר הוא חתר להגיע לצד ימין של הרכב, אולם דו כי ישב המטח. בהמשך, הוא הגמית את הקטנוע בבסיעה אסיטית בקרבת צד ימין בסמוך מאד למנוח מרחק שבין 1-3 מטרים ממנו בלבד, על פי הוראה של חאלד.

171. הנאשם 1 היה מודע לטובת הרב של ירי שבמצב דברים זה והיה מודע לאפשרות של תוצאה קטלנית כעולה מההימנ. גם מבל לקבוע ממצא באשר לכונותו של חאלד (אשר עומד מדי לפי סעיף 29 לחוק) המצאות נשק חם בדי חאלד, וטוונה לעשות שימוש בנשק (ע"פ 1632/08 סאלם טורק נ' מדינת ישראל, (4.6.2009)).

החוקה נשואה של שטק שלא כדין

172. הנאשם 1 הודה כי ראה את הנשק כבר כשהיה בביתו של חאלד אילו הוסע על ידי נאשם 2 שם גם הורדו לחויתו הזיווי של הקטנוע; הוא ידע על הנשק שחאלד נשא בעת שנסעו יחד על הקטנוע לגן האירועים אל וואחה; ופעם נוספת כאשר נטל את הנשק בידיו בתום האירוע במחסן להחביאו אותו. במעשים אלה נאשם 1 רעד עבירה של החזקת נשקאית נשק שלא כדין בצוותא עם חאלד (ראו: ⁴ קדמי על הדין בפלילים, חלק רביעי תשס"ו-2006, עמ' 1968, 1969; ע"פ 2796/95 פלוגי נ' מדינת ישראל (1997)).

173. טרם מעבר לחלקו של הנאשם 2 עליו להוסיף הערות בנוגע לנושא נוסף, הוא העמדה אשר המדינה הציגה בפני בית המשפט העליון בבקושת שעניין הארכת המעצר של הנאשם 1. ב- 2.10.14 כאשר המדינה בקשה להאריך בן 90-ימים את מעצרו של הנאשם 1 היא טענה כי "המשיב בידוע לטובת הרב של ירי שבמצב דברים זה והיה מודע לאפשרות של תוצאה קטלנית כעולה מההימנ. גם מבל לקבוע ממצא באשר לכונותו של חאלד (אשר עומד מדי לפי סעיף 29 לבקשה (15/נ)). המדינה חזרה על אותה עמדה בבקושת נוספות מיום 11.1.15 (סעי' 25/נ(16)), ו-12.10.15 (17/נ)). יצוין עוד כי בבקשה נוספת מאוחרת, שינתה המאשימה עמדה זו (כפי הנראה בעקבות טרמינה והערות ב"כ נאשם 1 בהליך שבפנינו).

174. לא היה זה ראוי, בשלן המעטה, כי המדינה תציג עמדות עובדיותו סותרות ביחס לעובדות המקרה בפני ערכאות שונות לבני מי ירה וימי נהג, פעם תאמר שאינה יודעת מי נהג וימי ירה ופעם תביע עמדה ברורה לפיה נאשם 1 נהג וחאלד ירה.

הנאשם 2

175. באשר לנאשם 2 השאלה היא האם יש להרשיעו בסייע להריגה טענתה המאשימה או עבירה של מתן אמצעים לביצוע פשע לכל היותר טענתה הנאשם 2.
כמתואר לעיל, לאחר חקירות רבות בהן לא הודה נאשם 2 בהשתתפות כלשהי באירוע, הוא שינה את גרסתו וביום 27.12.13 גולל בפני חוקריו גרסה מפורטת של הודה שקודם לכן משך כל התקופה עת היה עצור לא גילה את האמת כיוון שפחד ממשפחת אבו זיקו. בהתאם לגרסה המאוחרת, הוא חוזר מעבודתו ביום האירוע בשעה 19:00 עם קטנוע השייך למוסר בן עבד, התנה אותו בחצר הבית החקלקל, התארגן ונסע לביד הקפה סוטיב. הוא ישב בבית הקפה כאשר חאלד נעש אליו וביקש ממנו להעשית לו שאל את חאלד מדוע הוא צריך את הקטנוע והאחרון ענה לו שהוא רוצה לירות על מישהו מחוץ לכפר. לאחר מכן, באשמים 1 ו- 2 נסעו יחד לביטו של חאלד הכניסו את הקטנוע למקלט, בנוכחות חאלד, והורידו את לחויתו הזיווי של הקטנוע. משם חזר הנאשם 2 לבית הקפה ברכבו של חאלד. לאחר אירוע הירי, נאשם 1 אמר לנאשם 2 שהקטנוע שלו נמצא במחסן ליד מכן השטיפה והשניים הלכו יחד למקום. כאשר הנאשם 2 שאל את הנאשם 1 מה עשו עם הקטנוע, הלה ענה לו שירו על רכב. למחרת בבוקר הנאשם 2 החזיר את הקטנוע למוסרן ולאחר כמה ימים הוא נמכר. הודאה בנוסח זה עלתה לראשונה בת/81, ת/81ב. בתמלול הוסיף הנאשם 2 שחאלד ביקש ממנו את הקטנוע ואמר לו שהוא רוצה "להרכיב למישהו" והנאשם 2 טען שהוא עמד על כך שידע בדיק מה חאלד רוצה לעשות עם הקטנוע וחאלד אמר לו שהוא רוצה לירות על מישהו (ת/85כאמור לעיל).
באותה הודעה טען הנאשם 2 שהוא כעס כיוון שלא נתן את הקטנוע כדי שיעשה בו שימוש שסיסים כבהריגת אדם (אחרת דברים חורים בת/85, ת/85א) (ינר שבבמשך בעמות עם חאלד טען הנאשם 2 כי חאלד ביקש את הקטנוע כדי להכות מישהו מחוץ לכפר - בינוגד לפעמים אחרות שאז הוא טען שמשמעות המלה "אדרב" היתה להבנות לירות (ת/85ע' 25)). בעדותו בבית המשפט הסכים הנאשם 2 שיכול להיות שחאלד אמר לו שהוא רוצה לירות על רכב (עמ' 554-553 לפרוטוקול). (יונר כי בבית המשפט שינה הנאשם 2 את גרסתו בנושא פירוק לחוית הזיווי וטען כי רק הביא את הקטנוע לביתו של חאלד ולא נכח כשהורדו הלוחיות).

טענות הזוטא

176. בסיכומיהם העלו בין כוח הנאשם 2 טענות כלליות בנוגע לאופן התנהלות החקירה תוך כדי הפניה לקבצים של עמודים רבים בפרוטוקול הדיון שעניינם עדויות חוקרים שונים שפעלו בחיק, מבלי לפרט מה היו לדעתם המעשים הפסולים שנגקטו ומבלי לפרט מיקום ספציפי בפרוטוקול. בסיכומים אלו אין באופן כללי טענה כי הופעל לחץ על הנאשם 2 תוך כדי החקירות. בסיכומיהם מיקדו ב"כ הנאשם 2 את עיקר טענותיהם כלפי תירגיל החקירה שבוצע ביום 28.12.13-27 עת שהנאשם 1 הוכנס לחדר עם הנאשם 2 (מהלך החקירה שפורט לעיל). נטען שהחילת החקירה הפרידתו שהתנהלה ביום 27.12.13 בין הנאשמים והרגע הראשון בו החל הנאשם 2 למסור גרסה לעניין האירוע - לא תועד בשל תקלה. נטען שבדיקת בנקודת התפר האמורה מבקשת המאשימה לבסס את אחריותו הפלילית של הנאשם 2 למעשים המיוחסים לו בכבת האישום. נטען שבגין ההתנהלות הפסולה של המדינה בחקר החקירות ספק אם הנאשם 2 מסר את נשמתו מחוץ רצונו החופשי. נטען שהעובדה שבציולם מסירת הגרסה המפליילה נראה הנאשם ניחל לטענת המדינה, אינה מנקה את הפסול, וזאת כיוון שמיד לאחר מסירת ההודאה המפליילה הפחיתו החוקרים את הלחץ על הנאשם 2, שכן הגיעו לתוצאה אליה תפצו להגיע.

177. נטען שהנאשם 2 נחקר כשהוא כבול בחלק מחקירותיו, ספג אימוים קללות ומכות קלות. נטען עוד שבאחת הפעמים לא התקבל למתקן הכליאה משטטן שהוכה ונלקח למתקן רפואי שם לטענתו הבין שקיים תיאום בין הרופאים לשוטרים שליוו אותו. נטען עוד שמדובר בכפיר צער גנדר עכר פלילי שחוקר כפעם הראשונה בחייו ועוד כיחס למעורבות במחדל לביצוע בעבירה חמורה. נטען עוד שאין לצפות מהנהגה לספק פרטים מפורטים לגבי החזות של החוקרים שהיכו וקלקלו את הנאשם 2 כאשר נטען שאין הסינוגריה רשות חוקרת שבכוחלה לבדוק התנהלות חוקר מחוץ לחדר החקירות לפני ואחרי חקירה. נטען שמפאת כידוש של אנשי המעטרה בחרו ב"כ הנאשם להציג בפני החוקרים טענות הנאשם 2 מבלי להאשים באופן מבוסס חוקר כזה או אחר.

178. נטען עוד שרבים מהחוקרים אישרו כי הנאשם 2 התלונן בפניהם על הנעשה לו במהלך החקירות ואיש מהם לא עשה דבר עם תלונותיו. נטען שבמדינה דמוקרטית בה מתקיים הליך חקירה תקין אין להרשות התנהגות כפי שתוארה במהלך משפטו של הנאשם 2. נטען שבתיה זה הראייתו גביעות רובן ככולן מגרסאות שנמסרו על ידי העידים השונים, חלקם היו בעלי אינטרס להפחית את אחריותם. נטען שחקירה הגונה חשובה יותר שאת שתתקיים בתיקים מסוג זה על מנת להגיע לחקר האמת.

179. הנאשם 2 הציג טענות הזוטא לא פורטו שכן תקופה ארוכה, לרבות לאחר שהולך החוכות. נטען שלא הוגשו טענות זוטא מפורטות, למרות שבאי כח הנאשם 2 אישרו שעישו זאת זמן רב קודם לכן. נטען שבסופו של עניין, ביום 15.6.14 בישיבת ההוכחות השלישית הוגשו טענות הזוטא. המדינה טענה שאי העלתא טענות זוטא מפורטות פוגמת במשקלן) ואף מחזקת את ראיית התיבה.

180. נטען שהנאשם 2 טען שמהיום הראשון הוא ספג קללות ואלימות אך נטען שהוא לא ביסס טענות אלה ובין היתר משלא הוטח בפני החוקרים גרסת הנאשם 2 להפעלת לחץ עליו. המדינה טענה שהסינוגריה נמנעה מלחקור את החוקרים שכלפיהם העלה הנאשם 2 טענות עוד נטען כי בחקירות הנגדית של הנאשם 2 הוא השיב שקצינים והשוטרים לא הריצו לו. כמו כן, נטען שלא בכדי לא הוגשה תלונה למח"ש. בסיכום, טענה המדינה שלא נמצאה תשתית ראייתית כדי לבסס טענת הזוטא אלא שמדובר בכך שהנאשם 2 חש חסכול ממעצרו ההולך ומתמשך והתקשה להתמודד עמו, ועל כן המציא כי החוקרים מרביצים לו.
כך גם המדינה דחתה את הטענות בנוגע לפגיעה בכותל היועוצות וגם לגבי מניעת שינה. נטען שהנאשם 2 בחר להודות לאור טענת הנאשם 1 שהוא (הנאשם 2) היה הנגה וכאשר הופלל הבין שהוא חיב לספר את ששהיה ולכן פתח את סגור לבו. נטען עוד שהחוקרים בעדייותיהם שללו לחלוטין את דברי הנאשם 2 ביחס למעשים פסולים בחקירה לרבות הטענה שהוא לכאורה ישב אזוק בידיים במהלך חקירות רבות.
181. אין בידי לקבל טענות הזוטא של הנאשם 2. אמנם, היה היה עצור תקופה ארוכה טרם הגשת כתב האישום, מעל ל- 70 ימים, ואכן אירעו מספר מקרים בהם עולה חשש כי הופרו זכויותיו כעצור, כך בחקירות צוות החקירה פורטו הדמנייות שונות נהגו בו שלא כהלכה כדלקמן:
שאלה אלו (עמ' 166 ש' 15-17); חקרו אותו כשהיה אזוק (עמ' 166 ש' 22-25); לא הוקלט האירוע בו לכאורה דפק את הראש בקר או בשולתו במהלך החקירה (עמ' 1939 ש' 6-5); (עמ' 141, ש' 1-3); לא הקלטו את השיחות- חקירות שהתנהלו ברכב בדרך לחקירה (עמ' 133, ש' 1); לא תעדו את טענותו שקיבל מכות מחוקרים (עמ' 134, ש' 16-1, עמ' 135 ש' 16-18; נותר אזוק בידיים ובהליים בכניסה לחדר חקירות (עמ' 141, ש' 29); עצקו עליו במהלך החקירות (עמ' 161, ש' 14); עצקו וקוללו אותו במהלך החקירות (עמ' 165, ש' 17, עמ' 166, ש' 6-15); כי הופעל עליו לחץ, שנטען שלא היה חריג (עמ' 166, ש' 21); תועד שהנאשם 2 התלונן על מכות (עמ' 191, ש' 29-31); הוא נחקר שעות ארוכות מדי במקרה אחד, משעה 05:00 עד לאחר חצות (עם הפסקות) ביום 27-28/12/2013 (עמ' 107-104, ש' 9-24).

182. ראשתי, יונבר כי המקרים שפורטו לעיל מהווים את הדברים שהצלחתיו לדלות מהפנינות הכלליות של הסינוגרים בסיכומים או הפרוטוקולים השונים כאשר הם נמנעו ממתן הפניות ספציפיות וזאת מסיבות השמורות עמם. שנית, ומבלי להקל ראש בכל הפרה או סטייה לא מציאת שהדברים שפורטו מהווים בסיסבוא אירועים חם חמורם עד כדי שהם שוללים את הודאת הנאשם. ושובש, מכל לעניין כשירותו של ההודאה, לא היה קשר בין מקרים אלו לבין הודאת הנאשם כפי שינתנה לבסוף ביום 27-28.12.13. כפי שעולה בצורה ברורה ממעקב אחר שלבי החקירה, כמו שגמר להעיק 2 להודות היתה אשמת השווה שנודע לו כי הנאשם 1 מעליל עליו דבר שלא עשה ואם לא יודה בחלקו האמיתי בפרשה, הוא עלול למצוא עצמו מואשם במעשים שעשה אחר, הביאה את הנאשם 2 למסור את הודאתו. כמו כן, עולה כי הסיבה העיקרית שאי בגללה לא מסר הודאה עד אותו שלב היתה פחדו משמשתתף של חאלד. הפחד שלו מפניהם בולט בחברותיו. כך, שבסופו של דבר אין מקום לקבוע כי הודאותו לא נמסרה חופשית ומרצון. כמו כן, עוד יוער שאחרי הכל גם בחקירות הנגדיות בבית המשפט הסכים הנאשם 2 כי כאשר חאלד ביקש את הקטנוע הוא אמר לנאשם 2 כי הוא מתכוון לבצע עמו ירי (עמ' 552, 554 לפרוטוקול).

הממצאים העובדיתיים לגבי הנאשם 2

עמוד 9

שנית, על גרסת נאשם 2 אשר דפוס בפנינו כי יומיים לאחר האירוע התוודה נאשם 1 בפניו שהוא נהג בקטנוע (עמ' 563 לפרוטוקול). אמנם הגרסה האמורה לא נאמרה באימרות נאשם 2 במשטרה באופן מפורש, אולם ממכלול האימרות במשטרה של נאשם 2 ניתן להבין כי זו גרסתו (ר' ת/ת81 עמ' 7) החל מיום 27.12.13, אז החל לערוך פעולה עם המשטרה, לאחר שקטע על נאשם 1 שייחס לו את הנהיגה, כאשר הוא (נאשם 2) יודע והוא (נאשם 1) יודע שהנהג באירוע הירי אינו אחר מאשר הנאשם 1, וכלשונו בת/81 ב' בעמ' 7 מיום 27.12.13: "אני אספר לך מה קרה איתי בדיוק ואני אספר לך אותה מימיטר דוד אבא... במילימטר במילימטר וזה הכל הנה הוא חושב לעצמו שהוא יחפה על עצמו, תבין אותי אתה, שהוא יחפה על עצמו והוא יפיל אותי אני, למה אני משפט לא ברור) הוא התחיל לדבר ו... כי יודע שהוא שקרן, אתה מבין אותו...".

שלישית, על גרסת הנאשם 2 שמסר באימרותיו במשטרה ובתמלולו וכן בעדותו בפנינו, כי חאלד אמר לו (לנאשם 2) סמוך לאחר האירוע כי הוא שירה במנוח. דברים אלה שמסר נאשם 2 בשם חאלד התקבלו ללא התנגדות לאמינות תוכנם, למרות שמדובר לכאורה בעדות שמעיה, ועל כך אדון להלן ביתר פירוט.

19. כעניין זה אוסיף ואדגיש כי אימרותיו במשטרה של נאשם 2, שהושגו, ועדותו בפנינו, מתעדים את גרסת חאלד בפניו סמוך לאחר אירוע הירי, לפיה הודה חאלד בפניו (בפני נאשם 2) כי הוא שירה באירוע ממקום ישיבת כנוסעו, ודברים אלה אני מקבלת מהפמקים הבאים: ראשית, וכפי שצוץ לעיל, מדובר בעדות (גרסה) שהתקבלה כחלק מהראיות לאמינות תוכנה, מבלי שהיתה כל התנגדות מטעם מי מהצדדים.

שנית, מדובר אחרי הכל בחריג לעדות שמעיה, לפי סעיף 9 **לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971**, הפותח שערי בית משפט לקבל, כראיה לאמינות תוכנה, אימרה של אדם (בעניינו חאלד) שנאמרה מחוץ לבית המשפט באופן ספונטני, מיד לאחר אירוע (הירי) - בתגובה ובהשפעה של האירוע הנוגע במשירן לעובדה השייכת לעניין. אמור מעתה, חאלד מודה כי מבין השניים שהיו על הקטנוע (חאלד והנאשם 1) הוא (חאלד) הירוד, בנסיבות בהן גם חאלד וגם נאשם 2 (שמעיד על האימרה ששמע מחאלד) עדים במשפט (ר' י' קדמי, על הראיות, חלק שני, תשע"9 2009, עמ' 611 ואילך).

שלישית, משום שמדובר בחריג לעדות שמעיה לפי סעיף 10 א' **לפקודת הראיות**, הדין באימרת עד מחוץ לבית המשפט. קרי, אימרה של חאלד כפי שנקלטה ע"י נאשם 2, ותועדה באימרותיו במשטרה, בנסיבות בהן חאלד הוזמן כעד במשפט וניתנה לצדדים אפשרות לחקור, אך בעדותו עמד על כך כי הוא לא מוכן להתעמת עם העובדות המיוחסות לו לרבות אלה שמייחס לו נאשם 2, חרף החיסון שניתן, וכלשונו: "אני רוצה להגיד משהו, אני לא רוצה להפריך לתיק שלי, אני מבקש לא להשיב היום" (עמ' 587 לפרוטוקול); כל זה בצד הכחשה כללית לדברים, ללא מתן גרסה סדרה מטעמו (י' קדמי, שם, חלק ראשון, עמ' 357 ואילך).

אשר על כך, אני קובעת כי נאשם 1 נהג בקטנוע וכי אין לייחס לו את הירי שבא מהנוסע ששב מאחוריו.

20. בנקודת זו אדגיש כי שלישת המאשימה, כעולה מסכיומה, מספר עדי תביעה רלוונטיים שהובאו לעדות על ידה, אין ליתן לעדותם כל משקל, משום חוסר אמינות שדבק בהם; כך נאמר לגבי העד אברהים עבד אל האדי שהגע לבית הקפה סמוך לאחר אירוע הירי, ר' עמ' 23 לנסיכומ המאשימה.

"...כבר עתה יאמר, כי מהימנותו של עד זה אינה רבה, כך זאת בלשון המעטה".

וכך נאמר לגבי בעל בית הקפה סוהייב ג'בארין שחלקים מעדותו כונו שקריים (עמ' 42 לסיכומי המאשימה) ו"לגרסה כבושה", בנוסף לעובדה שהוצגה בפנינו לפיה מסר עדות אחרת בהליך האחר (בעניינו של חאלד) מהעדות שנשמעה כאן.

21. ב"ב הנאשם מס' 1, ובמידה מסוימת גם ב"ב נאשם 2, אינם מקבלים את גישת המאשימה וסבורים כי אין להתעלם באחת מהגרסאות של העדים שזומנו מטעם המאשימה, במיוחד אין להתעלם מהחלקים בעדות בהם העדים מפלילים את עצמם ואת האחרים, ולמצער תומכים בגרסת הנאשמים חרף חשש מחאלד ומשפחתו.

עניינן בטענות אלה, ולדירי ככלל תיך נוסח לנישת ב"ב הנאשם 1 וב"ב הנאשם 2, במיוחד שמדובר בעדים מטעם המאשימה שמעידים נגד האינטרס שלהם ושל אחרים המקורבים אליהם לרבות חאלד, בנסיבות בהן הוכח כחוס השני קיומו של פחד וכן מורא מצד העדים מפני חאלד ומשפחתו.

22. אלא מאי, שגם ללא גרסת העדים האלה, ניתן לקבוע את עובדות האירוע ואת אמינות גרסת הנאשם 1, החל מיום 27.12.13 ולאורך ההליך המשפטי המתנהל בתיק זה, כך הדין, בהתאמה שתפורט להלן, בעניינו של נאשם 2.

גרסת הנאשם 1: בחתימת חקירתו במשטרה ובמספר הדמיוניות, הכחיש קשר לאירוע, ואמר פעמים עובדות לא נכונות או שמר על זכות השתיקה. דא עקא שהתנהלותו של הנאשם 1, כך אני קובעת, נבעה מהראיות ומסרים ברורים שקיבל מחאלד מיד ובסמוך לאחר אירוע הירי, לפיהם עזל לשתוק (ר' ת23 ב', עמ' 22).

בעניין זה אני מקבלת דברי הנאשם 1 כי התנהל כפי שהתנהג גם בעצת ב"ב דאז שהמליץ לו לשמור בחקירותיו במשטרה על זכות השתיקה, באומרו כי אין למשטרה כלום נגדו (ר' ת'8 ב').
23. הנאשם 1 בשים לב לפחד שחש מחאלד ומשפחתו, ואתה הוא מכנה משפחת עבריינים (ר' עמ' 462 ו-470 לפרוטוקול), הצליח חלקית ב"בשמה" כשבורח, כאמור, במספר אימרות שנבנו ממנו במשטרה שלא לדבר ולא לנדב פרטים על האירוע, וזאת עד יום 27.12.13, במהלכו לא יכל יעד להמשיך להתמסר בהתנהלותו זו, בין היתר נוכח אמירה בלתי מדויקת שצאה מפיו לפיה נאשם 2 הוט שנהג בקטנוע, הנה שנאשם 2 אמנם נהג בקטנוע אך רק בקטע הנוסיעה בין בית הקפה לביתו של חאלד.

עניינן הדברים הללו, לפיהם נאשם 2 הוא שנהג באירוע הירי ומשהיטחו הדברים בפני נאשם 2, ויודע היטב כי הוא לא הנהג - החלה תפנית בחקירה שהובילה הן את נאשם 1 והן את נאשם 2 לפתוח את סגור ליבם ולמסור את הדיוע להם, כל אחד לפי חלקיו וידיעותיו.

24. ענין גרסאות הללו, והנאשם 2 במשטרה, שנבנו בפרד ביום 27.12.13, תלמד כי נאשם 2 מחזק את נאשם 1, הגם ששניהם כאחד מדווחים על הפחד מתגובת חאלד ומשפחתו, ככל שישתפו פעולה עם המשטרה, במיוחד בנסיבות בהן חאלד נחשב לחבר טוב של נאשם 2 (ר' ת'85/כ' עמ' 10 וכן ת'85/ד' עמ' 3). כך נאשם 1 מספר על חלקו כנהג הקטנוע וחלקו של חאלד בירי, כך נאשם 2 מדווח על השינים להם נתן את הקטנוע, ועל הודאתו של חאלד בפניו סמוך לאחר אירוע הירי לפיה הוא שירה, כפי שהדברים מתעדים באימרות נאשם 2 במשטרה בהצמחם בעדותו בפנינו.

25. דברים ברוח האמור לגבי הפחד במתן גרסה, מסר גם נאשם 2 במהלך בביות אימרותיו במשטרה, וכן בעדותו בבית המשפט, גם שבעדות נאמרו הדברים בחשש ובערפול רב יותר (ר' עמ' 557 לפרוטוקול).

26. הפחד של עדים ככלל ושל הנאשמים בפרט מחאלד ומשפחתו, אושר ע"י החוקרים שחקרו את האירוע, ובעניין זה אפנה לעדותו של החוקר ג'מיל מנסור עמ' 302 לפרוטוקול, שורות 8-11:

"ש. האם זהיהת חשש מצד אבו סעד, נאשם 2 או מצד נאשם 1, לגולל את גרסותיהם ככל שהן נגועות לחאלד ג'אברין?

ת. בתוך תוכי, כן. הבנתי שיש איהד מצד הנאשם וכמעט כל האנשים אמרו שיש פחד מסוים להסגיר או להפליל, והם נעצרים בקטע הזה."

"ש. אני שואל אם אתה זוכר, שהם שיתפו אתך בכך שאם יזכירו את השם של חאלד קיימת סכנה למשפחה שלהם וילדיים שלהם?
ת. היה לי בסגנון הזה ולא בררה הו, אבל היה שדבור על משפחה של עבריינים שהם יכולים לפגוע בהם או שישלחו אנשים שיפגעו בהם או בבני משפחתם. היו גם תיקים, כמה קטעים באיזור שהתחרשו בעקבות הרצח."

ש. כשאתה אומר עבריינים התכוונת למשפחה של חאלד, "משפחה של עבריינים".
ת. עבריינים הכוונה לכל האיזור. היו מקרים של בקובק תבערה, בקת"ב לא זוכר בדיוק אם ירי."

27. החשש של נאשם 1 מפני חאלד, אף נצפה במהלך החקירה ובנכונות החוקרים, בזמן העימות שנערך בין השניים.

ר' עדות ג'מיל מנסור עמ' 304:

"...אני חושב שהיה כדאי להסיק את העימות כי העימות הוביל למשהו אחר לגמרי. העימות הוביל לכך שחאלד, (וזו הרגשה שלי) שהוא ניסה דרך אמאל להעביר לו במסרים שהוא צריך לחזור מההודאה שלו."

28. בשלב שהנאשם 1 והנאשם 2 החלו לשיתף פעולה ולמסור גרסתם, רק אז פוענחה הפרשה שהעביה על המשטרה מההיבט הציבורי בגילוי המעורבים בקטילת חייו של המנוח, שכפי שהעידו בני משפחתו, היה מפורסם ומוערך כומר מהז 30 שנה, המוזמן לאירועים רבים (ר' סיכומים בעל פה מטעם המאשימה, עמ' 626 לפרוטוקול).

29. המאשימה מבקשת לאמץ את גרסת נאשם 1, ככח שיש בה לסברך אותו ואת חאלד, אך עותרת שלא לאמץ את כולה, בטענה כי לנאשם 1 אינטרס מובהק למזער את חלקו, במיוחד בנסיבות בהן הוכח כי הוא יודע גם למסור גרסאות שאינן אמת או לדבוק בזכות השתיקה, כפי שעשה באימרותיו באינטרס במשטרה, בטרג החל לשתף פעולה עם חוקרי.

דא עקא, שלטעמי גרסת נאשם 1, ככל שיש בה לסברך אותו ואת חאלד, כך עולה נכרעה היא גרסה שיש לתת לה את מלוא המשקל הראייתי, והטענה הנסמכת על ניסיון החיים לפיה שותף מבקש לדאוג בעיקר לעצמו - דינה להידחות. כעולה מהראיות הנאשם 1 לא מסר גרסה חלקית הממזערת את חלקו באירוע, אלא מסר גרסה מפורטת מאוד המסכבת אותו.

הנה כי כן, האמינה הכללית כי מצופה משותף לעבירה שטיפול על שותפו את עיקר האשמה, דומה שבמקרה דגן נסתרת, עת הוכח אחרת. נאשם 1 מיום 27.12.13 פעל, כעולה מהראיות, למסור את העובדות כהווייתן ללא עריכה ומיון, וגם את אלה שאינן עולות בקנה אחד עם האינטרס הטבעי השמור עימו, למזער את מעורבותו באירוע.

30. ראשית יודגש, וזה לזיב של ההליך, כי גרסת נאשם 1 בעדותו בפנינו היתה גרסה קוהרנטית, אמינה ומפורטת, במסגרתה ענה לכל שאלה שנשאל ללא כחל וסרק.

דומה כי מיום שהחלה תפנית במהלך חקירתו של נאשם 1, קרי ביום 27.12.13 ועד בכלל לרבות בשלב מתן העדות בבית המשפט, הנאשם 1 עקבי בגרסתו, גם כשהחליטים מהגרסה הם, כאמור, בינוגד לאינטרס שלו. גרסתו, כך עולה ממנה, ניתנה מתוך רצון להעיד על העובדות ולהכח את הפרשנות המשפטית למעשה, לאחרים.

הדברים עולים באופן בולט בעדותו בעמ' 485 לפרוטוקול, בבחינת אני את שאירע מסר ומעמיד את העובדות לבחינת בית המשפט, כדלקמן:

"ש. אני רוצה להגיד לך שאתה לשיטתי, אומרת לך שאתה בעצם מנסה להקטין את החלק שלך, ומכיוון שאתה חושב שמי שירה העונש שלו חמור יותר ממי שנהג, אתה בחרת לומר שאתה נהגת וחאלד ירה.

ת. אני לא יודע, אני סוף הכל ידע שהעונש אותו דבר, מי שירה ומי שנהג, לא יודע דברים כאלה, אבל אני ידברתי האמת של עצמי, מה שאני עשיתי באמת."

31. עוד עולה מעניין בגרסת הנאשם 1 גרסתו, בחלקים לא מבוססים, לא היתה ידועה למשטרה וחלקים אחרים אושרו בראיות מוכמות, הידועות רק קמי שהיה מעורב, גם שמדובר בגרסה בעייתית לנאשם 1 עצמו ובניגוד לאינטרס שלו.

כל למשל הדין נאשם 1 באופן מדויק על ההוראות שקיבל מחאלד במהלך הנוסיעה כיצד לנהוג בקטנוע, כיצד לצמצם את המרחק בין הקטנוע ובין ורכב האופנוי מצידו הימני - הצד בו ישב המנוח עד כדי מסר, לשיטתו, וכיצד לסגור את נהג הרכב; כל אלה לא רק שתאמו את הראיות שנאספו ע"י המשטרה ממצלמות הבטחנה השונות סמוך לזירה, אלא תאמו את עדותו נוסעי הרכב (הנהג והנוסע שנישעב מאחור). הנאשם 1 מסר את גרסתו בפירוש רב, למרות שבמסכת העובדות היו, שבי די לסברך אותו בנהיגה מסוכנת ובעייתית מאוד, בטרם מעשה המה, עד כדי קשירתו בעבירות מסוג פשע לסוגיה, מהמחומות שבספר החוקים, ובענייניו בעבירת הריגה.

32. דווקא, על למדוע בו מסר הנאשם 1 במשטרה את גרסתו על השתלשלות האירוע החל ביום 27.12.13 - לצוות החקירה, כעדותם, היה רק מקצבך ראיות אך לא תיאור מלוא האירוע וחלקם של המעורבים. גרסת הנאשם 1 ובמידה רבה גרסת נאשם 2, אף שלא היה עד לאירוע עצמו, מבחינה אחת התמונה בעניינים של הנאשמים, כאשר בעניינים של חאלד שנומד דגן בהליך נפרד - יבחנו הראיות הנוגעות אליו בהליך האחר (ר' אישור חזרי בעדות הקצין ג'מיל מנסור בעמ' 296 לפרוטוקול).

33. זאת ועוד, נקטת בעדותו של הנאשם 1 בבית המשפט עולה כי חרף מעשיהו הממוריס האקלים, גם לשיטתו, אין הוא מבקש אלא להיצמד לעובדות האירוע, ולהניח לזר לאורך העדות בבית המשפט, גם לאחור מקרה שקרה לו בלמות שנה למות המנוח ביום 23.10.14, עת נדקר בכלא ע"י אדם, שאת שמו סיבר למסור, ואשר הודהה בפניו כמקורב למשפחת חאלד ג'אברין. דבר הדקירה הוכח אן תוצאות חקירת השב"ס אל התבררו בפנינו עד תום, בין היתר על רקע פחד של הנאשם 1 למסור את זהותו של הדוקר. דומה שגם אם אין פיעטוח למקרה האמור הרי מנקודת מבטו של נאשם 1, שבי בכך כי לעורר אצלו פחד וחרדה, עד להגדרתו ע"י השב"ס מאז המקרה כ"סעון הגנה".

34. הנאשם 1 צוער בן 18.5 היה באירוע, ללא ניסיון חיט, עשה רושם של אדם לא מותחנם ולא מתחכם, שנקלע למצב אותו הביא על עצמו, כשהסכים לבקשתו של חאלד, שבאה ללא כל הכנה מוקדמת, לנהוג בקטנוע באירוע שהוגדר בקויום כלליים ע"י חאלד בפניו, בטרם ביצועו, באירוע להפחית את המנוח.

35. את הנאשם 1 מכחיט את הקשר שקשר עם חאלד סמוך עד מאוד לאירוע, כשהסכים להתלות אליו לאירוע במהלכו יפידיו חאלד את המנוח, נקמה על שלא הופיע לשיר בחתונת אחיו זקי; אלא מאי שאין באמור כדי לפטור אותו מבחינת שאר הראיות ולקבוע על פיהן עובדות וגם אם הן ממסכות טעיפי אישום אחרים ומקלים מאלה שגרשמו בכתב האישום - עינם ההמודדה ההנגה.

36. המאשימה עותרת להרשעה של נאשם 1 ברצח, וכלשונה "על אף שהנאשם 1 מסר כי מי שהנהג עליו הוא עונש, ומבלי שלונגש אז תהיה חשיבות מבחינת כוונת הקטילה לאור היותו של הנאשם מבצע בצוואת עם חאלד..." (עמ' 77 לסיכומים). ענין בטענות להחית מתאכנת בצפייה של הנאשם 1 לדידי, כי היא ענוה; פעם נשאל האם הכרעה בשאלה מי היה הנהג ומי היה הנוסע על הקטנוע, הגם שיש בחומר הראיות כדי להכריע בסוגיה מעל לספק סביר, וגם שבביקשה להסתמך בעיקר על ה"ביצוע בצוואת", כדי להוכיח יסודות עבירת הרצח לגבי הנאשם 1, והלכן יבואו המסקים.

37. אני חחילה אחייטס לטענות ב"ב הנאשם 1 הסבור כי יש לקבוע קיומו של השתק שיפוטי כנגד המאשימה, נוכח שתי תגובות שקיימות מטעמה בהליך; תגובה אחת ביניסוח כתב האישום שניה ביניסוח הבקשות במסגרת ההליכים שעניינים בהמשך מעצרו של הנאשם 1 עד תום ההליכים, כפי שהושגו לבית המשפט העליון, שם נטען, עד שהדבר תוקן בעקבות טענות נאשם 1 בפנינו - כי הנהג הוא הנאשם 1 והנוסע שירה הוא חאלד (ת/8 - 15/8).

המאשימה בתגובה טוענת לטענת ביניסוח המסמכים בהליכי המעצר עד תום ההליכים, שנבעה מהעתקה שנעשתה מתוך החלטות בית המשפט המחוזי לבקשות למעצר עד תום ההליכים, ועל כן חוזרת ומדגישה רק את האמור בכתב האישום.

גם מבלי להכריע בשאלה האם בפנינו השתק שיפוטי ומה משמעותו, משיישוב לכאורה ההדורים בתיקון הבקשות, עדין קשה לקבל, טענות ב"ב הנאשם 1, מצב בו המאשימה מדרבת בשני קולות, ולמצער ביא בהירות שיש בה כדי לטעת בנאשם 1 מחשבה והסתמכות על טענות המאשימה שנשמעו דווקא בהליך המעצר.

יחד עם זאת, אני נוטה שלא להכריע במשמעותו של התקלה האמורה, משאין הסוגיה נדרשת להכריעה וזאת בשים לב לתוצאה אלה הגעתי לאחר בחינת הראיות לגופן.

הפן המשפטי:

38. המאשימה טוענת כי נאשם 1 התכוון לגרום למותו של המנוח בצוואת חדא עם חאלד ועל כן עותרת להרשיעו ברצח שיסודו בכוונה תחילה.

לשם הכוחח היסוד של כוונה תחילה על המאשימה להוכיח את קיומם של שלושה יסודות מצטברים: הכנה, העדר קנטור והחלטה להמית וזאת בהתאם לסיטעיף 300(א2) **לחוק העונשין** הקובע כי "...העושה אחת מאלה אישם אחרים יאשם ברצח ידיום מאסר עולם ועונש זה בלבד..."

(2) גורם בכונת תחילה למותו של אדם."

39. מחלוקת בעניינה היא ברכיב של ההחלטה להמית, קרי הצפייה של התוצאה הקטלנית ע"י נאשם 1 ורצונו כי תוצאה זו תתממש.

40. ואכן, החלטה להמית מתאכנת בצפייה של התוצאה הקטלנית רצון להגיע לזאת תוצאה, וכך סוקרת המאשימה רכיב זה בסיכומיה:

236". בעניין שאלה ההחלטות, מבוש בפסיקה מבחינ עזר היכולים ללמד על קיומה של החלטה להמית, על פי מכלול הדין ניסבות המעצר, על תום ההליכים, ועל כן חוזרת ומדגישה רק את האמור בכתב האישום.
עוד נקבע, כי ההכרעה בשאלה אם היתה או לא הייתה החלטה להמית היא נוסחה מתמטית אלא חלטה בנסיבות וכן נקבע, כי לא נדרש כי ההחלטה להמית תישקל לאורך זמן ובאופן משמיק, אלא מספיק כי בעת האירוע או משם בסמוך לו הממית החליט להמית את המומת."

עמוד 11

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - judgments.org.il ©

68. כך לדוגמה הוביל הנאשם 1 את החוקרים לביתו שם נתפס קפוצ'ון כחול שלבש באירוע, אותו הניח בארון הבגדים מבלי לבכסו.
בנסיבות אלה, זוהו על הבגד במעבדה של המטא"ר (ת/307) ארבעה חלקיקים אותם ניתן לזהות כסימני ירי שחיקוק או גרסות לפיה נכח בקרבת אירוע בו נורו יריות מאקדח. הנאשם 1 לא רק שלא עשה דבר כדי לשבש ראיות אלה, אלא חשף אותן בפני החוקרים והוביל את החוקרים לתפישתן, גם שיש בראיות האלה כדי לקשור אותו לאירוע בו נורו יריות - ושוב העיד על עצמו כי מבקש הוא למסור את העובדות כהיוותן תוך סיכון שיהיה בהן לבסס הרשעתו בדין.
69. אני ערה לטענות ה"כ הוגשן 1 לפיהן החיפוש המזור לא נעשה כדבעי (עמ' 628 לפרוטוקול), שהרי וכלל זכר השוטר שערך את החיפוש, החיפוש נערך ללא כפפות. אלא שגם לו תתקבל הטענה המוצדקת הזו, עדיין תישאר העקביה לעיל בעינה, ככל שהדברים נוגעים להסכמה של נאשם 1 לביצוע חיפוש ותפסיה של בגד שלבש בעת האירוע (עמ' 346 לפרוטוקול).
המניע:

70. המניע אמנם אינו רכיב מיסודות העבירה ובעניין זה נאמר בפסיקה, כהאי לישנא:

"אשר למניע, ככלל אין על המאשימה להוכיח את המניע למעשה העבירה (ע"פ 563/79 עאדו נ' מדינת ישראל פ"ד (2) 608; ע"פ 7386/96 יעקובוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). יחד עם זאת נקבע כי "היעדרו של מניע נראה לעין עשוי להשפיע על שיקוליו של בית המשפט במקרים שבהם הראיות המצביעות על הנאשם כעל מבצע העבירה הן נסיבותיבלבד, כן אז העדר של מניע עשוי לעורר ספק באשמתו. במלים אחרות - אי-קיומו של מניע עשוי להשפיע, בנסיבות מסוימות, על שיקוליו של בית המשפט ולכן אין כל פסול בכך שבית המשפט מברר בכל מקרה אם נמצא מניע למעשהו של הנאשם שבפניו" (עניין עאדי ה"ל", 615).

כבר מכתב האישום עולה כי המניע לפגיעה במנוח הוא של חאלד ומשפחתו לאחר שהמנוח לא נעתר להזמנה לשיר בחתונת הבן זקי - ולא מניע של הנאשם 1. לגרסתו של נאשם 1 שלא נסתרה, אביו שנפטר, עבד צלצל חתונתו והיה בקשר טוב עם המנוח שהופיע באותם אזורי מעתה, לנאשם מס' 1 לא היה רצון במות המנוח, הגם שהיה מודע לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית, והיה פזיז לגביה, עת הסכים לנהוג בקטנוע.

71. קיומו של מניע והוכעס על המנוח שלא כיבד את משפחת חאלד בנכונותו באחד מאירועי חתונת הבן זקי, למרות שהזמון ושמו נרשם בהזמנות לחתונה, ניתן כאמור ללמוד מעדות האב אביו זיקו, כמפורט לעיל, ועדותות הבן זקי בעמ' 371-365 לפרוטוקול. בעניין זה אפנה גם לגרסת הבן זקי במשטרה, בנסיבות בהן, בעדותו בפניו אישר אימרויות במשטרה, שם אמר, כדלקמן (ת/306 א' עמ' 10):

"...אנשים באו סתם דוגמה הואוה באי השם שלו לא מופיעה צוחקים על אנשים... צוחקים עלינו... בטט צלצל לא אהובים אותו נשבע לך תבוא עכשיו תשמע רק אשף אבול"ל".

72. בחומר הראיות קיימים חיזוקים נוספים לאמינות גרסת נאשם 1 החל מיום 27.12.13, משהחל לשותף פעולה עם המשטרה כשסמך כי הוא נהג בקטנוע וחאלד הוא שירה, ופירט את האירוע לשלביו השונים.

73. אחת הראיות התומכות בצויה בעדות נאשם 2, חרף העובדה כי היה ועודנו נתון בפחד מחאלד ומשפחתו.

בעניין זה אפנה לעדות נאשם 2, שהעיד בפניו ומסר באימרויות במשטרה, כי חאלד לאחר האירוע סיפר לו שהוא זה שירה לעבר הרכב בו ישב המנוח. מגד, חאלד, שכאמור הזמון לעדות, בחר ככלל להכחיש ולא לענות לשאלות או למסור גרסה סדורה, בהדגישו כי אינו רוצה להעיד קודם לעדותו במשפטו המתנהל בהרכב אחר. בנסיבות אלה, נותרה עדותו של נאשם 2 בעינה, שבאה כאמור ממקום של פחד, ממד, וחברות עם חאלד מאידך, ועל כן יש לתת לה משקל ראיייתי של ממש. והרי אין היגיון שממקום של פחד ממקום של חברות, יאמר חאלד דברים לא נכונים על חבר קרוב (חאלד).

74. נאשם נספך לגרסת הנאשם 1 נעוץ בנבובותיו של נאשם 1 לאחר האירוע שהיה מופתע ומדוכא, כשהבין כי במהלך האירוע בו השתתף, קפיד המנוח את חייו.

הנאשם 1 העיד כי לאחר האירוע נשטעו עליו כי הירי פגע במנוח, פרש הצידה, הקיא, הסתגר בתוך עצמו וחש ברע. ר' 31 ת"ה בשחור, עמ' 58 ש' 2:

"כשידעתי שהוא נפצע, לא נכנסתי להלם שהוא מת, יעני, התחלתי להקיא כלומר אני נכנסתי לשרותים והייתי מקיא שם".

סימנים אלה לא נמצאים אצל חאלד, אשר בהתנהלותו לאחר האירוע, כעולה מעדותו של העדים שהובאו בפניו מטעם המאשימה, לקח אחריות האופיינית למי שאחראי לאירוע ולהתפתחותו החמורה; כך מיד לאחר האירוע דאג להסתרת הנשק עד שהעלים אותו לגמרי, כעדות נאשם 1 ובמידה רבה גם עדותו של אברהם עבד אל האדי; דאג להתקלח ולשרוף את בגדיו, כעדותו של אברהם עבד אל האדי (עמ' 413 לפרוטוקול ואילך); ודאג שנאשם 2, לאחר שהחזיר את לוחיות הרישוי והתקנין במקומו, יסע עם הקטנוע לביתו (ביתו של נאשם 2) הרחוק מבית הקפה, כגרסת נאשם 2. בימים שלאחר מכן החזיר נאשם 2 את הקטנוע לעסק של מעבדיו, והקטנוע נמכר לצד ב' תמים.

הדברים המביאים לעיל עולים מהראיות שהוכחו בפניו, כמפורט בפסק דין ש חבר'כ' השופט ד' פיש, בכל הקשור לנאשם 1, העומד לדין כאן.

75. המאשימה בסיכומיה מפנה למספר ראיות אשר לטעמה סותרות את גרסתו של נאשם 1 ועל כן לרשימתן אין לקבל את גרסתו של חאלד המופחת, כמו גם את עדותו שהוא זה שנהג בקטנוע; אלא שאיני מוצאת לאמץ את עמדתה, ואלה הנימוקים:

76. המאשימה מפנה לאימרת המדובר אשר היה בתא המעצר עם הנאשם 1, ובמסגרתה נטען כי נאשם 1 אמר לו, לדבריו, את המשפט הבא: "אני ברצח מהתנהלה עד הסוף". אין כי עיון באימרת המדובר עולה כי דבריו אלה הוא מציין מתוך זיכרון ולא בהזדמנות הראשונה, כלומר לא באימרה שנבגה מנו בסמוך לשיעומת הדברים (ר' 309 ת/נ עמ' 2).

עוד יודעו כי בדברים המצוטטים ע"י המדובר אינם מופיעים בתמליל.

הטענה כי הדברים לא נקלטו בהקלטת משום שהנאשם 1 בחר שלא לדבר בקול - אין לקבל, משלא אושרו כהיווייתם ע"י המדובר בעדותו (עמ' 587 לפרוטוקול).

אשר על כן, את קובעת שצירוף כל האמור לעיל, מטה את הכף לקביעה כי את הדברים המיוחסים לנאשם 1 ע"י המדובר, אין לקבל.

כעולה מהפסיקה, בעדותו של המדובר יש להפסיד ולהזיז, ועל כן דומה כי אם המעשם המצוטט המיוחס לנאשם 1 לא מופיע בתמליל, יש לקבוע כי הנאשם 1 לא אמר אותו, במיוחד כשבתמליל יש התייחסות אחרת לדברים, עת נשמע המדובר אומר לנאשם "אתה אמרת לי שאתה היית ברצח" והנאשם 1 בתגובה אומר למדובר שלא הבין אותו (ת/15 נ' עמ' 10).

מעבר לאמור, גם אם האמירה נאמרה, נטענת המאשימה הנבקשת לאמץ אימרת המדובר, הרי יש לקבוע כי נעודה היא לכל היותר להדגיש כי הנאשם 1 מודה שהוא היה באירוע הירי מתחילתו ועד סופו (כנהג הקטנוע) והרי זו אכן גרסתו העקבית, ולא מעבר לכך.

77. המאשימה מפנה לאימרות נאשם 2 שסמך כי נאשם 1 אמר לו בפגישתם לאחר האירוע את המשפט "ירינו הואוה מתו זה" (ת/85 עמ' 4) ובהמשך גם מוסר נאשם 2, באותה נשימה, שנאשם 1 אמר לו "פצענו מישהו" (ת/85 נ' עמ' 5), וזאת כחיזוק לגישתה. על כך אומר כי לא רק שאין כאן אמירה אחת ברורה, אלא שמדובר בדברים שנאמרו ע"י נאשם 2 לאחר שהבין כי נאשם 1 הפליל אותו בדבר שלא עשה, כלומר גרסה שנאמרה מתוך כעס רגעי רב, ועל כן מעוררת ספק, מעבר לספק, האמור, העולה מהשוני הלשוני. אין כי בטעם של נאשם 2 על נאשם 1 היה כי רב עד כי נינה אותו באותה הזדמנות, במסגרת אימרתו במשטרה, במילה "לכלב" משום שהפלילו לשאוו (כמצוטט בטקסט 18 לעיל).

מעבר לאמור, דומה כי גם אם הייתי מקבלת גרסת נאשם 2, כפי נטענת המאשימה (דבר שאין לקבל כאמור), איני סבורה שיש כאן "הודאה" בירי, במיוחד שאין בדברים מסוימות ורצון לספר את הסיפור המלא, עת נוקט נאשם 1 בלשון רבים ללא כל מאמץ ומבלי שנדרש לדייק ולסמור מיומרה.

78. המאשימה ערה לכך שאין ראשון שיחות טלפון ביום האירוע בין נאשם 1 לבין חאלד וגם לא ביום שקדם לאירוע, אך מבקשת לקשור בין השניים קשור משמעותי לביצוע המעשה בצוותא חזא, על פי משפט סתום שאמר מיוחד"1 או שיש לו מחשבות לגבי היום הזה. בחלק מהאשמות, לפי ראה את חאלד באותו יום, נכראה במשטרה בפניו משפט אחר: "היום הוא יום מיוחד" או שיש לו מחשבות לגבי היום הזה.

הנאשם 1 נעדרות ביקש לחזור ולהדגיש כי מדובר באימרה שסמך אין היא נכונה, אלא שגם אם אדם טענתו זו, עדיין אין משמעותה המצוטטים, אם לא מתלווים להם הסיבות והטעמים בגינם נאמרו הדברים ע"י חאלד.

"היום יום מיוחד" יכול שיהיו מכל מיני טעמים, כגולה העובדה שבאותו ביום התקיימו בהירות בהן נטל חאלד חלק פעיל, כעדות אביו (עמ' 615-616 לפרוטוקול).

79. אין כי מיוחד"1 או שיש ליהן, נגדר או פסיבי, עת גילה אסרטיביות ליחס לעצמו, עת גילה אסרטיביות בהיותו לאחר האירוע למעל עם העד שסמנה אברהים היפני, כשאמר לו שלא יתערב במה שהוא רואה לגד עניין, וזאת לאחר שהוא וחאלד חזרו לבית הקפה לאחר הירי.

ענייני בטענה נמצאתי לדחותה, שכן אין דין התנהלות הנאשם 1 לפני האירוע, כדן ההתנהלות לאחר האירוע, שכובד האירוע על כתפיו, כשהוא אומר דברים בעלמא לאברהים היפני; כך זאת בצד המשך התנהלותו בדרך של ציות ומילוי אחר הוראות שנתון לו חאלד בליקחת האקדח ממנו (מחאלד) והסתרתו באופן זמני בסביבת בית הקפה, עד שמאלד מחליט לקחת את האקדח ולהעלימו כליל, כעולה מעדותו של נאשם 1 ומהראיות שפורטו בפסק הדין של חבר'כ' השופט ד' פיש.

80. כאן המקום להדגיש את העובדה כי בטלפון הנייד של נאשם 1 אין את פרטיו של חאלד ברשימת אנשי קשר, ובטלפון הנייד של חאלד אין את פרטיו של נאשם 1 ברשימת אנשי קשר, בנוסף לכך שאין שיחות בין שני הממניים לא ביום האירוע ולא ביום לפניו. עובדה זו מחזקת את גרסת נאשם 1 כי לא היה קשר של מכןן וביצוע סדור, מנסכם וברור בינו ובין חאלד אלא פגשה אקראית בבית הקפה ביום האירוע, זמן קצר לפני התרחשותו, והסכמה מהירה ונחפזת של נאשם 1 לנהוג בקטנוע שהייתה בגדר טובה, כטענתו (עמ' 459 462 לפרוטוקול). לטענה כי בימים 13.9.13, 14.9.13, 27.9.13, 13.10.13-15.10.13 נרשמו שיחות בין שני הממניים (5 שיחות) אין אני מתנת כל משקל משלא עומת הנאשם 1 לא בחקירותיו במשטרה ולא במהלך עדותו לבית שיחות אלה, מה טיבן והאם בכלל נעשו על ידו או שמא נתן את המשכיר הנייד שלו לאחר כדי שידבר בו.

בעניין זה אני מפנה לסיכומי המאשימה שמסכימה לכלל לפי אין לתת משקל לעובדות מהוותיות שלא הוטחו בפני העדים הרלוונטיים, גם אם הדברים מיוחסים יד ידה לסוגיה אחרת (עמ' 121 לסיכומי המאשימה) - וכן לספרו של המלמד י. קדמי, על הראיות, חלק רביעי חש"ע-2009 1949.

81. אשר על כן, אני סבורה כי יש להרשיע את הנאשם בהרירה, ביחד עם אחר, כפי שהוכח ללא ספק סביר.

82. בעניין הרשעתו של הנאשם 1 בקישירת קשר לביצוע פשע, קרי קשר לביצוע ירי לעבר הרכב בו ישב המנוח, וכן בהחזקה ונשיאה של נשק שלא כדין - אני מצטרפת לפסק הדין של חברי ולימיקוי, משהוכחו העבירות הללו ללא ספק סביר.

הנאשם 2:

83. הנאשם 2, כאמור, במהלך כ-50 ימי מעצרו הראשונים ובעיצומה של החקירה, לא מסר פרטים שידע, ובחר להכחיש עובדות שהוטחו בפניו - עד שהבין ששיתוקי עלולה לסבך אותו גם בדברים שלא עשה.

אד עקא, שהנאשם 2, להבדיל מנאשם 1, גם שבחר להעיד על עובדות שידועות לו, עשה זאת בדרך עקלקלה.

לדיד, וכך אני קובעת, חרף המגמה לכאורה של העימותו ואי בהירות בעדות, ניתן לדלות ולקבוע מעדות נאשם 2 עובדות ברורות אשר גם תומכות בגרסת נאשם 1 וגם מהוות תשתית להרשעתו בסיוע להריגה.

84. דוגמה לאמור ניתן ללמוד מטענות לפיה אימרויות לפיה אימרויות נגבו ממנו שלא מרצון טוב ופושע, שעה שבמרבית אימרויות, חרף הלחץ האסור שהופעל עליו, כטענתו, מסר נתונים שגויים ופעמים אף נמנע מלמסור עובדות שהיושיות, כלומר מרצונו ההופשי שלט על מצא פיו.

הנאשם 2 טוען טענה למשפט טוטו ופסילת אימרויותיו אף במז ידיו, כפי שיוהבה, הכשיל בירור טענותיו, ועל כן יש לקבוע כי בדרכו דעד את העקף עליו ביקש לשבת.

כך למעל טוען הנאשם 2 כי הוכח על ידי החוקר אבי אלשיך שזרק לעברו כוס ריקה, אלא שבכ"ב בזמן עדות החוקר, לא שואל את החוקר ולו לשאלה אחת בעניין זה, כך גם היה בעת חקירתו של החוקר ואסיים רבאח.

הנאשם 2 מעיד בחקירה ראשית כי החוקרים קיללו אותו, התעללו בו, הכו אותו, אך לא מזכיר את יתר טריוויותו לפיהן גם מניעו ממנו שניה ומנעו ממנו את הזכות להתייחץ עם עו"ד. כשעומת עם הדברים בחקירתו הנגדית פטר עצמו באימרה סתמית לפיה אם היה צריך להעיד על הכל בחקירה ראשית, עוד שני ידויים בבית המשפט לא היו סנסיפיקים לו (עמ' 511 לפרוטוקול).

85. ואלה פירוט דאשית, כע סעיף 12א) **לפקודת הראשום**, שענייני קבולתה של הדואת נאשם שנמסרה מחוץ לכותלי בית המשפט, קובע כהאי לישנא:

"עדות על הודיית הנאשם כי עבר בעבירה, תהא קבילה רק אם הביא מתובע עדות דובר הנסיבות ביניהן נעשת ההודיה ובית המשפט יראה שההודיה הייתה חופשית ומרצונו".

86. התכלית המרכזית אותה נועד הסעיף להגשית הנאשם, קיה יודוא אמיתות של הדואות, וזאת על דרך פסילת הדואות שהושגו בנסיבות המעוררות ספק ביחס לאמינותות או שהושגו בדרך של פגיעה בחופש הבחירה ובאוטונומיות הרצון של הנחקר.

87. כבר נאמר כי כל חקירה, גם חקירה הוגנית, היא הירי לנחקר ומעמידה אותו במצבים שונים שונים, שעה שהחוקרים מבקשים להציל מידע וילקדם את החקירה. גם אם האווירה נראית רגועה, הרי שלא מדובר בשום רעים אלא בניסיון לברר את גרסתו ולדרת לחקר האמת (ע"פ 1507/10 מוחמד אבו סינינה נ' מדינת ישראל (פורסם בבנו), 12.6.14).

88. בפסיקה נקבע כי לא כל פגיעה בזכות מוגנת של נחקר תוביל לפסילת קבולת הדואות מכוח סעיף 12 לפקודה, אלא רק כזו שגרמה בפועל לפגיעה חמורה בחופש הבחירה ובאוטונומיות הרצון שלו, הכל בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. יפיו לכך הדברים שנאמרו בע"פ 7033/04 יאיר נ' מדינת ישראל (פורסם בבנו) מיום 06.11.19:

"אף אם המעורער חיו באי-נוחות כלשהי במהלך חקירתו, אין הדבר בהכרח מניע על כך שהופעלו נגדו אמצעי חקירה בלתי-הוגנים, וזואי שאין די בכך כדי לשמוט את הקרקע תחת הדואותיו. יש לזכור, כי חקירה מעצם טבעה עשויה להעמיד את הנחקר במצב של לחץ וחוסר נוחות. עמד על כך בית-משפט זה בבב"ץ 4054/95 חוהד הציבורי נגד עניינים בישראל, פ"ד נגנ(4) 817 בבנינו:

"חקירתו של פושע - על שהופט ויתקון לפני למעלה מעשרים שנה - איננה משא ומתן בין שני סותרים שלווים והוגנים המנהלים את עסקם על בסיס אמון הדדי מירב" (ע"פ 216/74 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד כט(1) 340, 352). חקירה היא 'תחרות של מוחות', שבה מנסה החוקר לחצור לחשבתו של הנחקר ולקבל ממנו מידע הנחוץ לו."

עוד אפנה בהקשר זה לע"פ 369/78 יוסף ראשד אבו מרדכי'1 נ' מדינת ישראל (ל 3) 376 שם נקבע ע"י השופט ח' כהן:

"עדיין ושאלת השאלה אם היה בזכות השופט - אם אשכפ - כדי לשלול חופשיות הדוית של המעורער נימר או רצונו לתתה. יש והמודה ספג מכות מיד חוקרי, וההודיה שנתן בסופה של חקירה הייתה חופשית וניתנה מרצון ... השאלה היא שאלה שבעובדה: "האם היה באמצעים הפסוליים כי להביא נאשם מיוחד לו העומד לפניו ליד הדוית שקר או כדי לשלול רצונו, או שמא נאשם מיוחד זה אין אותו אמצעי פסול עשוי להשפיע עליו"..." העובדה שלא היה באמצעים הפסוליים כדי לשלול רצונו ולפגום בחופשיות הדוית, טעונה הוכחה חיובית, ועל פי רוב ניתן להוכיחה על ידי עצם ההודיה, צורתה, טיבה, תוכנה ואופן מיתנתה. בירת המחוקק היא שרק ההודיה שלא הייתה חופשית או שלא ניתנה מרצון פסולה היא כראיה, למעט הודיה שהייתה חופשית וניתנה מרצון, תהא אשר תהא ההתעללות שקדמה לה. הודיה הכשרה כראיה, ואין בית משפט רשאי להעלים עיניו ממנה באופן אינה קיימת".

מאשימה הבחלת חופשיתו של הנאשם במצביו (שופט"1 אין כי בפסילת ראיה שהיא כשרה, כאילו הייתה לא כשרה, פועל כדאי. כשעומק עלול לצאת לחופשי על לא שום זכות בכפיו, ומנצחת מלחמת המשפט בפשע מסוכלת ומנוצחת; ואין הפסילה פוגעת כהוא זה בחוקרים האמלימים שמעלו בתפקידם כאנשי משטרה וכעובדים המדינה, ומנצא כבוד האדם ובטחונו מופקר בידי בעלי זרוע בלתי אחראיים".

עמוד 13

כל הזכויות שמורות פסקי דין - judgments.org.il ©

89. הנאשם 2 בסיכומיו סעיף 15 טוען כי "הודאתו של הנאשם נבנו ממנו שלא מרצונו החופשי והופעל עליו לחץ בלתי סביר שבא לידי ביטוי: בצעקות, קללות, אלימות פיזית קלה ושבירת רוח הנחקר..."

באלה הסיבות נמצא כי הטענה למניעת מפגש עם יו"ד או מניעת שינה, כפי שנטען בעבר, אינה עוד על המדוכה.

90. זאת ועוד, במהלך שמיעת הראיות לא נעמד הנאשם 2 כאמור על הוכחת טענותיו, כלשון ב"כ בסיכומים בסעיף 62:

"מפאת כבודם של אנשי המשטרה בחרו ב"כ הנאשם 2 להציג לחוקרים את טענות הנאשם 2 מבלי להאשים באופן בלתי מבוסס חוקר כזה או אחר. מעניין מה הייתה תגובת המאשימה אם ב"כ ההגנה היו מאשימים את אחד השוטרים כשאין ביכולתם לאשש טענותם."

באלה הנתונים דומה כי נאשם 2 למעשה זנח טענותיו, ביכר להעלות טענות בעלמא ללא הסתתן בפני העדים הרלוונטיים, במיוחד כשמצטרפים לכל אלה טיעוני המאשימה לפיהם טענותיו של הנאשם 2 לגבי אימרות שניתנו ללא רצון טוב וחופשי, כלל לא הוכחו.

לכן יש להוסיף את העובדה כי הנאשם 2 גם זנח את תלונתו נגד החוקרים במסגרת החקירה המבוצעת במח"ש (מחלקה לחקירת שוטרים) שם אמנם הוגשה תלונה ע"י ב"כ דאז, אך היא נסגרה משום שהנאשם לא מסר גרסה מטעמו (עמ' 539 לפרוטוקול).

91. דומה, וכך אני קובעת, כי הלחץ של הנאשם 2 במסירת אימרותיו במשטרה היה לא אחר מאשר החשש שיטפלו עליו מעשים שלא עשה, בנסיבות בהן נאשם 1 ביום 27.12.13 מסר כאמור באופן בלתי מדויק בלשון המעטה, כי הנאשם 2 הוא שנהג בקטנוע באירוע; וכן בשל לחץ של משפחת אבו זקו ובנו חאלד - כל אלה אין להם קשר להתנהלות החוקרים.

92. באימרותיו של הנאשם 2 במשטרה מהשלב בו החליט למסור את העובדות שבידיעותו (קרי מיום 27.12.13), אף שחלקן לא תועדו בהקלטה בשל תקלה טכנית, עיקריהן, כדלקמן:

א. חאלד, חברו של נאשם 2, ביקש ממנו קטנוע והוא הסכים לתת לו, משום שפחד והתבייש לטרכ. הבקשה הופנתה אליו בשעה 22:00 לערך ביום 22.10.13, כשהיה בבית הקפה, כשאירוע הירי התרחש באותו הלילה בסיום הופעת המנוח בגן האירועים אל וואחה סמוך לאחר חצות (ת/85 ד' עמ' 2 ועמ' 6).

לגרסתו, חאלד ביקש קטנוע כדי לירות על רכב של מישוה מחוץ לכפר (ת/85 ג' עמ' 17) ובהמשך בתמליל המוקלט (בהלך השני) מוסר נאשם 2 כי חאלד ביקש ממנו את הקטנוע, וכשנשאל למה התכוון חאלד כאשר אמר לו את המילה "אדרב", השיב נאשם 2 שקיים פירוש

למילה של "לירות" וקיים פירוש של "להרביץ", אלא שבהמשך הוסיף נאשם 2 כי "אני מתרגם את זה למישוה שהוא רוצה לירות בו או לירות על הרכב שלו" (ת/85 ג' עמ' 25).

כבר עתה יודגש כי מנקודת מבט של הנאשם 2, ומתוך הפרשנות שלו לדברים שנאמרו לו ע"י חאלד, יש לקבוע כי הוא מודע שחאלד מבקש את הקטנוע כדי לבצע ירי שאפשר שיגמר בתוצאה קטלנית, והדברים עומדים במלוא תוקפם, גם כשמסר בהזמנות אחרות כי מדובר

במעשה של הפחדה, וגם כשבמקום אחר מסר כי חאלד ביקש את הקטנוע משום שהוא רוצה לירות על רכבו של מישוה אבל הוא לא אמר האם נמצא ברכב אותו אדם או שלא (ת/85 ג' עמ' 16-17).

ב. חאלד, בסמוך לאחר שחזר מאירוע הירי, סיפר לו (לנאשם 2) כי הוא ירה על רכב וכנראה מישוה נפצע, וכן הוסיף חאלד ואמר לו שלא יספר על כך לאף אחד (ת/85 ד' עמ' 3).

ג. לגרסתו, בכל תקופת מעצרו שנמשכה ימים רבים לא אמר את האמת מכיוון שפחד מחאלד וממשפחתו.

וכלשונו: "...קודם כל אני מפחד בגלל שאני אין אף בנאדם אז אמרתי לעצמי אני אשתוק שאני מוכן לקבל שני מאסרי עולם אבל רק לא לדבר כי הם יהרגו אותי, אני אומר לך את האמת הם יהרגו אותי" (ת/85 ג' עמ' 10, וכן ת/85 ד' עמ' 3).

ד. לדבריו, לחיות היהוה של הקטנוע הורדו בניכוחתו ובנכוחת חאלד ונאשם 1, לאחר שהקטנוע היה בתחום ביתו של חאלד, משהובא לשם בנהיגת נאשם 2 ביחד עם הנוסע שישב מאחור הוא נאשם 1.

הנאשם 2 לא זוכר מי פועל הוריד את לחיות היהוה, אך לא שולל כי הוא זה שהורידן (ת/85 ד' עמ' 5 שורה 153-154).

ה. הנאשם 2 מאשר כי החזיר את הקטנוע לאחר האירוע לחצר ביתו ואחר כך לפי ידיעת חאלד שב לבית הקפה ברכבו של חאלד.

ו. התרחש עם הקטנוע שהשאל.

93. אימרותיו אלה של נאשם 2 מיום 27.12.13 דומה כי נמסרו מתוך רצון טוב וחופשי וזאת אקבע, גם אם אקבל טענות כי במהלך החקירות הקודמות למועד האמור היו, לצערנו, צעקות, קללות ואלימות פיזית קלה, כלשון ב"כ בסיכומים.

דומה כי אימרותיו במשטרה של הנאשם 2, כפי תוכנן, החל מיום 27.12.13, נמסרו לאחר שחשש שהוא ילול להיקשר למעשים שלא ביצע, במיוחד משהושמעו באוזניו דבריו של נאשם 1, המייחס לו כאמור את הנהיגה על הקטנוע באירוע הירי.

94. בעניין זה גם אפנה לחקירתו הנגדית שם נשאל על החקירות בהן מסר את גרסתו המפורטת והמלאה, האמורה לעיל, במיום 27-28 לחודש דצמבר, ולגבי חקירות אלה, הסכים כי הן היו ניטוחות, וכלשונו עמ' 525 לפרוטוקול, שורות 21-19:

"ש. לא אמר לך להגיד מישוה מסיום ורק ביקוש שחסכת?

ת. לא, הם שאלו מה חאלד עשה, מה אמר עשה. הם גם היו נחמדים בשעה הזאת שאמר לי שאמל הלך לשחזר וכולם היו שמחים וצוחקים איתי."

95. מסירת גרסה מפורטת על האירוע בימים המדוברים 27-28 לדצמבר 2013, עת החלה התפנית בחקירה היתה, אם כן, חופשית ומרצון ומתוך שקול דעת מושכל, כלשונו בעמ' 506 לפרוטוקול, שורות 18-21:

"ש. מה קרה שבסוף מסרת הדועה הקושרת אותך במידה מסוימת ביותר למש שיחש לך.

ת. חשבתי עצמי כאילו שאני נרצחתי כל הזמן ואני נהגתי ואמרתי על שאני נהגתי חשבתי שאני נכנס לרצח עצמו. אני בא ואמר לי שאני נהגתי, הייתי בעימות. אני בכלל לא הייתי הנהג ולא הייתי ברחצ."

96. דא עקא, שגם אם היית שוללת הסתמכות על אימרותיו של הנאשם 2 במשטרה, אני סבורה כי על עיקרה העיד הנאשם 2 במסגרת עדותו בבית משפט, גם שבביקש להוסיף עימות לדבריו - מקום בו יש לקבוע כי עצם מסירת הגרסה היא הנותנת, גם אם נוספו אמירות, לדדי, אין אפשרות, כפי שצוה להלן, למסור גרסה ענומה בד מייחס נאשם 2 לעצמו, לנאשם 1 ולחברו חאלד דברים חמורים, ולהוסיף את המילים "אולי נאמרו הדברים" או בטיים דומים לכך. אמירה קשה כנגד אינטרס שלו עצמו או של חבריו, הנקשרת במילה "אולי" - אין

לקבל אלא יש למצוא בה דווקא הוכחה לרצונו של נאשם 2 לומר אמת, אך גם בדרך לא דרך לרצות אחרים לרבות את חברו חאלד, שממנו וממשפחתו הוא מפחד.

97. להלן מספר ציטוטים מפרוטוקול בית המשפט המעידים על גרסתו של הנאשם 2 בעניין הודאתו של חאלד בפניו, על כי חאלד היה היורה באירוע:

א. הנאשם 2 מעיד שחאלד סיפר לו לאחר האירוע כי הוא שירה - ר' עמ' 572 לפרוטוקול וכן עמ' 574 לפרוטוקול ש' 1-4:

ש. שהוא אמר לך שהוא היה עכשיו עם הקטנוע שלך וירה במישוה?

ת. אולי שיתף משהו אחר גם, מאיפה אני יודע מה קרה איתו?

ש. כשהוא שיתף אותך שהוא היה ברכב, היו אנשים נוספים אתכם?

ת. לא."

וכן עמ' 575 לפרוטוקול ש' 16-12:

ש. בעמ' 63, ת/85 ג', תראה מה אתה אומר: אתה שאלת את חאלד מה עשית, נוכח זה שהבנת שהוא ירה על רכב, ואמר לך חאלד, אל תכעס, ונישק אותך. אתה זוכר את זה?

ת. לא זוכר במיוחד.

ש. אם אמרת את זה, זה אמת?

ת. כן."

וכן עמ' 573 לפרוטוקול שורות 1-12:

ש. אנחנו מבינים שבעליל הזה אתה כן יודע מחאלד שהוא זה שירה ואתה הולך לבקשת חאלד לשים את הקטנוע בבית ולחזור חזרה לבית הקפה?

ת. לא בגלל זה בכלל. אחרי שהחזרתי את הקטנוע הוא אולי שיתף אותי ואמר לי ואני מפנה אותך לקראו.

ש. אחרי ששמעת את הקטנוע?

ת. אולי אחרי שהחזרתי את הקטנוע חאלד שיתף אותי בכל מה שקרה.

ש. אתה מתאר את התחושות שלך אתה אומר ששמעת את זה "התחלתי להשתין במכנסיים" אתה זוכר שאמרת את זה?

ת. לא זוכר שאמרתי את זה.

ש. כמה שורות לאחר מכן, שורה 36 אמרת שאחרי שהוא סיפר לך את מה שהקראתי בפניך קודם אתה אומר "הוא אמר לי אבל אמר לי שאני לא אספר".

ת. אולי כן, גם זה מה שאמרתי בחקירות, אני לא זוכר."

וכן ר' עוד ציטוטים מהעדות כפי שמובאים בסעיף 101 להלן.

ב. הנאשם 2 מעיד כי נאשם 1, ומוסיף לאחר האירוע, סיפר לו כי הוא זה שנהג בקטנוע (עמ' 577 לפרוטוקול).

ג. הנאשם 2 במענה לשאלה מדוע במועד ההקראה מסר כי כלל לא הגיע לביתו של חאלד ביום האירוע, שעה שבעדותו מודה שהגיע לביתו של חאלד עת נהג בקטנוע והסיע את נאשם 1 שישב מאחור - משיב תשובה סתומה שאין אחריה דבר (עמ' 540 לפרוטוקול).

ד. בעדותו בבית המשפט מוסר הנאשם 2 כי התעקש וביקש לדעת מחאלד מדוע הוא צריך לשאול ממנו את הקטנוע וכלשונו היה "נדניק", אף שמצד שני מוסר כי גם אם חאלד לא היה עונה לו הרי, כחבר, היה נותן לו את הקטנוע בכל מקרה (עמ' 520-521 לפרוטוקול).

ה. במענה לשאלתי מי הוריד את לחיות הרישוי של הקטנוע, כשהקטנוע היה כבר בביתו של חאלד לפני הנסיעה לגן האירועים אל וואחה, השיב כי הוא אינו זוכר ומיד תיקן עצמו שאינו יודע כי לא נכח (עמ' 542).

ו. הנאשם 2 מאשר בעדותו בפרוטוקול בעמ' 557 ש' 7 ובעמ' 559 כי התנהלותו בחקירה נבעה מפחד ונוקט בשיטה של רמזים עבים השקולים לאמירה ברורה לגבי משפחת ג'בארין, מבלי לציין במפורש את שם המשפחה.

ז. הנאשם 2 מוסר בעדותו בבית המשפט כי מחק את המתודות ב-DVRמשום שלא רצה שיקשרו אותו לאירוע, ולא כפי שטען בעבר כי עשה זאת משום שלא רצה שהיו ראיות על כך שהוא נוהג בקטנוע ללא רישיון נהיגה (עמ' 517 לפרוטוקול).

98. אשר למידע שהיה בידו מדוע חאלד מבקש ממנו את הקטנוע ביום 22.10.13 כשעתיים לפני האירוע, ומדוע מסר לו את הקטנוע חרף האמור, מעיד הוא על כך בעדותו בדרכים שונות, כאשר בסופו של יום, מכולן ללא ספק סביר מצטיירת תמונה אחת, לפיה הוא צפה והיה מודע לכך שחאלד עולל לגרום למוות של אדם אחר, באמצעות הקטנוע, גם אם התייחס לתוצאה בפזיזות - וכך אני קובעת.

בעניין זה ר' עמ' 552 שורות 20-22:

ש. כולנו שמענו שאתה אמרת, שחץ מזה שחאלד אמר לך שהוא רוצה להרביץ, הוא גם אמר לך שהוא רוצה לירות על רכב של מישוה, מחוץ לאום אל פאחם. נכון?

ת. כן. אולי חאלד זרק את המילה הזאת, כאילו שרוצה לירות, אולי."

כיצד התשובה "כן" עולה בקנה אחד עם המשך התשובה, אלא אם אתמר כי נאשם 2 עונה בחיוב, אך משקולים רזים ובכללם פחד מחברו חאלד ומשפחתו, מוסיף אמירות בעלמא של "אולי" ויוצא באלה בטיים שאין אחריהן דבר, כך נהג גם בהמשך עדותו, כדלקמן:

עמ' 552 שורות 27-23:

ש. מה זה אולי? אתה מסרת לשוטרים מה שחאלד אמר לך.

ת. חאלד אמר לי בהתחלה להרביץ, אבל כששאלתי למה, רוצה לירות על הרכב, אני לא זוכר. נכון שאמרתי את זה בחקירה, אבל אני אולי זרקתי את המילה הזאת, אני לא התעניינתי בכלל, חשבתי אולי זרק לי סתם מילה, אולי אני רוצה לעשות שוד."

כלומר נאשם 2 מודע לגרסתו של חברו חאלד - כפי שמשמעה בפניו, ועליה הוא מעיד בעדותו, אך גם משאיר פתח עמום סתמי שלא מעין בעניין. דווקא, היעלה על הדעת שנאשם 2 ייחס לחאלד חברו רצון לירות על רכב מבלי ששמע את הדברים, בנסיבות בהן הוא בוודאי לא רוצה להעליל עליו עלילות שוא.

וכן עמ' 553-552 לפרוטוקול:

ש. אתה אומר "עמדתי על זה בדיקו לדעת מה הוא רוצה לעשות" ואז אתה אומר לחוקרים שחאלד אמר לי, אני רוצה לירות על רכב. זאת אומרת, אתה ידעת שאתה נותן לו את הקטנוע כי הוא רצה להרביץ למישוה ולירות על רכב של מישוה מחוץ לאום אל פאחם. זה נכון?

עמוד 14

ת. בהתחלה הוא אמר לי להרביץ, אולי אני שאלתי אותו, אני לא זוכר, אבל בחקירה... הוא זרק לי מילה. (בעזרת התרגום) כשאמר לי שהוא רוצה להרביץ למישהו, כשאני התעקשתי לדעת מה הוא רוצה לעשות עם הקטנוע, אני שכחתי, אני לא זוכר אם הוא אמר לי שהוא רוצה לירות על אוטו, יכול להיות שהוא אמר לי, יכול להיות שהוא זרק את המילה ככה סתם, בגלל שהתעקשתי."

עמ' 553 שורות 3-7:

ש. אני אומרת לך שחאלד אמר לך לפני שנתת לו את הקטנוע שהוא רוצה לירות על רכב של מישהו, ואתה נתת לו את הקטנוע כשידעת שזו המטרה של חאלד, ובכך אתה בעצם סייעת לו להרוג את המנוח שפיק כבהה. מה יש לך להגיד?

ת. לא, אין דבר כזה. אם את אומרת שאני יודע, למה הוא לא אמר לי את השם של הבן אדם, מה הבעיה?"

הדברים מקבלים משנה תוקף בהמשך העדות, שם האמירות יותר נחרצות, ועומדות לא רק בפני עצמן - אלא גם מבהירות את הגרסה כולה:

עמ' 554 שורות 4-8:

ש. בהודעה האחרונה שלך מינס 8.1.14 ת/89 אומר שכל מה שאמרת בהודעה ת/85, מה שדיברנו עכשיו, זה נכון, למעט שתי עובדות: העובדה שאתה הורדת את לחויות הרישו, והעובדה שחאלד אמר לך שהוא הולך לירות על רכב. היום אתה בעצם אומר לנו חאלד אמר לי את המילה "לירות על רכב" אבל אני לא הורדתי את לחויות הרישו. נכון?

ת. כן.

עמ' 567 שורה 21 עד עמ' 568 שורה 4:

ש. מפנה לעמ' 17 שם אתה אומר שאחרי שעמדת על כך שתדע את הסיבה שחאלד רוצה את הקטנוע, אתה אומר שהוא אמר לך שהוא רוצה כדי לירות על רכבו של מישהו ואז השתכנעת לתת לו את הקטנוע לחאלד?

ת. בפעם הראשונה הוא אמר לי שהוא רוצה להרביץ למישהו אמרתי לו מה מה מה, וחאלד אמר לי אולי זרק את המילה של לירות וזהו.

ש. לכן אני שואל אותך ונתמקד, אתה אומר שהסיבה הזו שיכנעה אותך לתת לו את הקטנוע?

ת. לא.

ש. אתה אומר "עמדת על זה שאני אדע" ואחרי שידעת נתת לו את הקטנוע?

ש. לא על ידי. הוא זרק לי את המילה ירי, בגלל שאני אמרתי לחאלד, למה, למה. הוא אמר לי בהתחלה להרביץ למישהו.

ש. ואז אתה מוסיף שלא יהיה ספק (שורות 16, 17) אמר לי חאלד "אני רוצה לירות עליך" החוקר שואל אותך על מה? ואתה משיב: "אפילו הוא אמר לי שהוא רוצה על החלק הקדמי".

ת. אולי סתם אמרתי אותה.

ש. אחרי שאתה 17 חקירות מה 24.10 סתם אמרת את זה על החבר הכי טוב שלך?

ת. אולי אמרתי את זה סתם, מלחצים. אתה עכשיו אמרת אולי היה בן אדם בתוך הרכב אולי לא, ועכשיו אתה אומר לי גם קדמי."

וכן עמ' 573, שורות 15-13:

ש. אם ידעת שזה מה שחאלד עומד לעשות עם הקטנוע שלך למה נתת לו את אותו, אמרת שאתה נותן את הקטנוע לחאלד לבקשתו כדי שירה?

ת. אמרתי בהתחלה הוא אמר להרביץ ואח"כ כשהתעקשתי הוא זרק לי מילה כזו של לירות."

99. הנה כי כן, גם אם אקבל את עדותו של הנאשם 2 כי בחקירתו במשטרה מסר את גרסתו שלא "מרצון טוב וחופשי" (עמ' 551 לפרוטוקול) עדין תיוותר עדותו בבית המשפט ממנה עולה ללא ספק סביר כי היה מודע או לפחות "עצם עיניים" לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית.

כעולה מעדותו של הנאשם 2, שחלוקים ממנה מצוטטים לעיל, הוא היה מודע לאפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית, ולמצער "עצם את עיניו", דבר השקול למודעות בפועל.

100. סעיף 20(ג1)(1)לחוק העונשין, קובע כי:

"רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם".

ת. לפעמים אני בן אדם שראיתי שמכניסים אותו לדבר כזה ובפסביל להציל את עצמי אני אגיד. זה לא שקר מה שאני אמרתי. אולי חאלד אמר לי."

אזכיר כי גם הפעם, כפי שחזינו במקומות אחרים, מעיד נאשם 2 ומוסר גרסה ברורה, בצד ניסיון - אותו אין לקבל, לערפל לכאורה את הדברים,

"למקרא הוראה זו אתה למד, כי מקום בו מפעם בלבד של מבצע העבירה חשד בדבר טיב ההתנהגות, או בדבר קיומה של נסיבה הנמנית עם פרטי העבירה - הוא לא יוכל להתגונן בטענה לפיה פעל בהעדרה של מודעות. במצב דברים מעין זה - כך ממשיכה הוראתו של סעיף 20(ג1)(1)קובעת - הוטלת על מבצעה של עבירה החובה לפעול כדי להפריך את החשד ולברר את מצב הדברים לאשורו, וכל עוד לא עשה כן, או שעשה אולם חשדו לא הופרך, רואים אותו כמי שהיה מודע בפועל בעת ביצועה של העבירה לאותו פרט. לשון אחר: התעורר בלבו של אדם חשד, והוא אינו טורח להזיזו, יש לראותו כמי שעוצם את עינו והתעלם במודע מאפשרות קיומה של נסיבה".

עוד נקבע בע"פ 5734/91 מדינת ישראל נ' לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ, פ"ד מט (2 4):

"...יצוין כי בשיתבונה המשפטית, המודעות ו"עצמות העיניים" לעניין המחשבה הפלילית שקולות הן, ו"עצמות עינים" מהווה תחליף למודעות בפועל ...".

101. ועוד, על ידיעתו אודות מי נהג וירי מהו בזמן האירוע, מעיד נאשם 2 בעדותו על מה שמעמ מנאשם 1 מיד לאחר האירוע, לפיה הוא שנהג (אימרת חוץ של נאשם 1) ועל מה שמעמ מחאלד בהודאתו בפניו כי הוא שירה, כלשונו בעמ' 572, שורות 32-24 (אמרת חוץ של העד האדלד):

"ש. בהמשך בעמ' 74 ש' 9 ואילך, החוקר שואל אותך באופן ישיר ביותר מה אמר לך חאלד, ואמרת שהוא אמר לך "פגעתו ברכב" והחוקר שואל אותך "מה הכוונה פגע בי" ואז אתה אומר שהוא אמר לך "פגעתו זה יריתי ברכב".

ת. אולי כן.

ש. אני רוצה להבין אותך כבן אדם יש מצב בעולם שאתה תגיד את מה שקראתי עכשיו אם זה לא אמת וחאלד לא אמר לך את זה?

ת. לפעמים אני בן אדם שראיתי שמכניסים אותו לדבר כזה ובפסביל להציל את עצמי אני אגיד. זה לא שקר מה שאני אמרתי. אולי חאלד אמר לי."

102. אזכיר כי גם הפעם, כפי שחזינו במקומות אחרים, מעיד נאשם 2 ומוסר גרסה ברורה, בצד ניסיון - אותו אין לקבל, לערפל לכאורה את הדברים, הירי כי הוא זה שירה באירוע - על רגליה עומדת, וממנה עולה כי היא גם תומכת בגרסת הנאשם 1 לפיה הוא שנהג באירוע וכי את הירי אין לייחס לו.

אמור ממתה, הערפול, המדומה, של הנאשם 2 בעדותו, גם בנקודה זו, כמו לאורך עדותו בפנינו, אינו מערער את הגרסה הברורה של נאשם 2, לפיה חאלד אמר לנאשם 2 כי הוא זה שירה לעבר הרכב בו ישב המנוח, למרות הפחד של נאשם 2 להעיד כנגד חברו (א' גם פירוט נוסף מתוך העדות בבית המשפט בנקודה זו, בסעיף 97 לעיל).

103. באלה הניסבות, אני קובעת כי היסודות בעבירה של סיוע להריגה הוכחו ע"י המאשמה מעל לספק סביר;

מסמיע הוא מי שמצוי במעגל החיצוני לעבירה (סעיף 31); כך הוא נאשם 2 משהוכח כאמור לעיל, כי היה מודע שמעשיו המתוכננים של חאלד, עלולים לגרום למותו של אדם אחר, כשהסכים להשאיל לחאלד את הקטנוע שברשותו, ולכן יש להוסיף את הדברים הבאים:

104. ראשית, כעולה מעדותו של נאשם 2, הוא נענה לבקשת חאלד להשאיל לו קטנוע ביום האירוע, 22.10.13 בשעה 22:00 סמוך עד מאוד לאירוע ממוקד ומתוכנן לשעת חצות של אותו יום, מועד סיום הופעתו של המנוח בגן האירועים אל וואחה. כך התאפשר לחאלד בסופו של סיום לבצע את שכתב והלגיע עם קטנוע (קטנוע שהשאיל לו נאשם 2 בסמוך) לזן האירועים אל וואחה, בטרם המנוח סיפיק לעזוב את המקום ואת העיר אום אל פחם.

דומה כי טעם הבאשם 2 על המקריות והספוטנטיות בפנייה של חאלד אליו בבקשה כי ישאיל את הקטנוע בהסתמך על מצב דברים קודם, לפיו נעשה ניסיון של חאלד לקבל קטנוע מגורם אחר - אינה מפחיתה לשיתף מחלקו, אלא דווקא מחדדת את החיזיונות של הקטנוע שהושאל על ידו בזמן ובמקום שהשואל, אחרת אולי האירוע לא היה יוצא לפועל בהעדר קטנוע זמין אחר. הדברים הללו נאמרים למעלה מן הנדרש, חרף הקשיים בקביעת עובדות בסוגית הקטנוע הנוסף, שנעשה ניסיון להשיגו - ורק משום הנתען מטעם נאשם 2 בסיכומיו.

105. שנית, הנאשם 2 לא רק מסכים להשאיל את הקטנוע לחאלד, אלא גם עוזר (מסייע) לחאלד בהתארגנות לקראת ביצוע המעשה האסור, כך נעתר לבקשתו של חאלד לנהוג בקטנוע עד לביתו של חאלד, כשהוא מביא את נאשם 1 כנוסע שיושב במושב מאחוריו.

בהמשך, ולמצער לא וואחה, הן בזמן הנסיעה אחרי רכב האופל בו ישב המנוח כנוסע, הן בשעת הירי לעבר הרכב והן בזמן ההימלטות מהזירה.

106. הנה כי כן, אין מדובר בעבירה בלתי מוסיתות של מתן אמצעים לביצוע פשע (סעיף 498 לחוק העונשין), כטענת הנאשם 2, אלא סיוע לעבירה של הריגה באירוע מוגדר, כשהנאשם 2 נמנה על המעגל החיצוני.

ר. פוקס, שופט

דומה ["אב"]

כ"ה השופט ח' שרעבי:

אני מסכים עם דבריהם של חברי, נימוקיהם והתוצאות אליהן הגיעו.

ח. שרעבי, שופט

אשר על כן, הוחלט פה אחד, כדלקמן:

א. להרשיע את נאשם 1 בעבירות הבאות:

1. הריגה - עבירה לפי סעיפים 298 + 29, לחוק העונשין התשל"ז:1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. החזקה ונשיאה על נשק שלא כדין - עבירה לפי סעיפים 144(א)+(ב) + 29 לחוק העונשין.

3. קשירת קשר - עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.

ב. להרשיע את נאשם 2 בעבירה של סיוע להריגה - עבירה לפי סעיפים 298 + 31 לחוק העונשין.

ניתנה היום, ד' שבט תשע"ו, 31 ינואר 2017, במעמד הצדדים.

ר. פוקס, שופטת

ד. פיש, שופט

ח. שרעבי, שופט

דומה ["אב"]

עמוד 15